

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն

Ծրագրի համար՝ 42417-033

Վարկի համար՝ L3293-ARM

Հուլիս-դեկտեմբեր 2024թ

Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

Պատրաստված է Երևանի քաղաքապետարանի կողմից

Երևանի քաղաքապետարանի ծրագրերի իրականացման գրասենյակ

Երևան, Հայաստան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	4
1.1. Նախարան	4
1.2. Հիմնական տեղեկություն	4
2. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	10
2.2. Ծրագրի Պայմանագրեր և Կառավարում	10
2.3. Ծրագրի գործունեությունը ընթացիկ հաշվետու ժամանակահատվածում	13
2.4. Ծրագրի նախագծի ցանկացած փոփոխության նկարագրություն	13
2.5. Համաձայնեցված շինարարական մեթոդների ցանկացած փոփոխության նկարագրություն	13
3. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՀԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	14
3.1. Դաշտային ստուգայցեր/աուդիտներ.....	14
3.2. Խնդիրների վերահսկում (Անհամապատասխանության ծանուցումների հիման վրա)	14
3.3. Միտումներ.....	14
3.4. Չնախատեսված բնապահպանական ազդեցություններ ու ռիսկեր	14
4. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.....	15
4.1. Ընթացիկ ժամանակահատվածում անցկացված մոնիթորինգի ամփոփագիր.....	15
4.2. Միտումներ.....	15
4.3. Մոնիթորինգի արդյունքների ամփոփում.....	16
4.4. Նյութական ռեսուրսների օգտագործում	16
4.4.1. Ընթացիկ ժամանակաշրջան	16
4.4.2. Ռեսուրսների ընդհանուր օգտագործում	16
4.5. Թափոնների Կառավարում	16
4.5.1. Ընթացիկ ժամանակաշրջան.....	16
4.5.2. Կուտակված թափոնների արտադրություն.....	17
4.6. Առողջապահություն և Անվտանգություն	17
4.6.1. Հասարակության առողջություն և անվտանգություն	17
4.6.2. Աշխատողների անվտանգություն և առողջություն.....	17
5. ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	24
6. ՏԲԿՊ-Ի ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼՈՒԹՅՈՒՆԸ	33

6.1 ՏԲԿՊ վերանայում	33
5. ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՓԱՐՁ ԵՎ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	34
7.1 Լավագույն փորձ.....	34
7.2 Կատարելագործման/բարելավման հնարավորություններ	34
6. ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	35
8.1 Ամփոփում.....	35
8.2 Առաջարկություններ	37
7. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	38

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

ԱԱ	Ազդակիր անձ
ԱԱԱ	Առողջապահություն և աշխատանքի անվտանգություն
ԱԶԲ	Ասիական Զարգացման Բանկ
ԱՔՀ	Անվտանգության քաղաքականության հայտարարություն
ԲԱԱ	Բնապահպանություն, առողջություն և աշխատանքի անվտանգություն
ԲԿՊ	Բնապահպանական կառավարման պլան
ԲՄ	Բնապահպանության մասնագետ
ԲԼՄ	Բողոքների լուծման մեխանիզմ
ԵՔ	Երևանի քաղաքապետարան
ԵԿՆ ԾԻԳ	Երևանի կառուցապատման ներդրումային ծրագրերի իրականացման գրասենյակ
ԾԻԳ	Ծրագրերի իրականացման գրասենյակ
ՀՀ	Հայաստանի Հանրապետություն
ՀՈԱԿ	Համյանքային ոչ առևտրային կազմակերպություն
ՀՕՏԾ	Հողերի օտարման և տարաբնակեցման ծրագիր
ՀԿ	Հասարական կազմակերպություն
ՇՄԳՎՇ	Շրջակա միջավայրի գնահատման և վերանայման շրջանակ
ՇՄԱԳ	Շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատում
ՇՄՆ	Շրջակա միջավայրի նախարարություն
ՆԲԳ	Նախնական բնապահպանական գնահատում
ՎԻ	Վերահսկող ինժեներ
ՏԲԿՊ	Տարածքի բնապահպանական կառավարման պլան
ՔԿԶՆԾ	Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

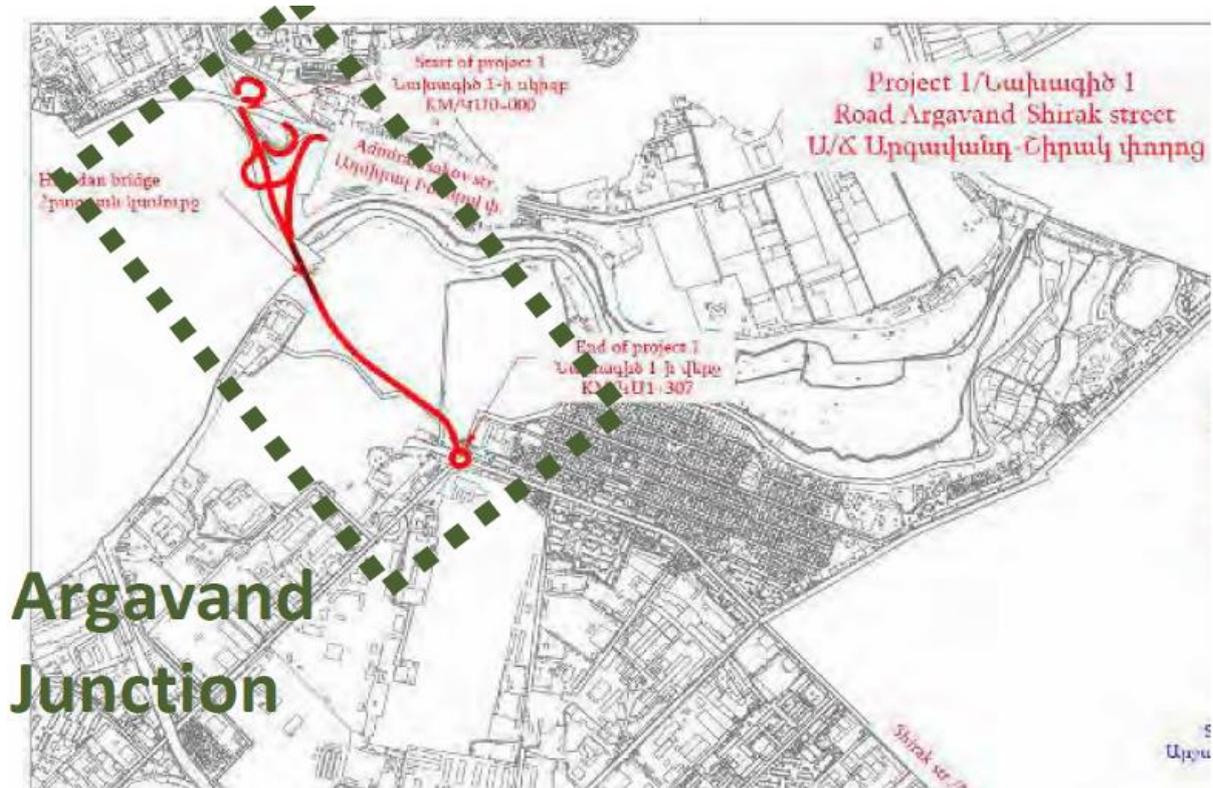
1.1. Նախաբան

1. Բնապահպանական մոնիթորինգի սույն կիսամյակային հաշվետվությունն ընդգրկում է 2024թ. հուլիս-դեկտեմբեր ընկած ժամանակահատվածը: Այս հաշվետվությունը պատրաստվել է ԵԿՆ ԾԻԳ-ի բնապահպանության մասնագետի կողմից:

1.2. Հիմնական տեղեկություն

ա. Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի շինարարության իրականացման առաջընթաց, Մրցույթ 3

2. Երևանի արևմտյան շրջանցիկ ճանապարհի բացակայող ճանապարհահատվածներից Արգանանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի (Հատված 1) կառուցման համար Մրցույթ 3՝ Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի շինարարության պայմանագիրը կնքվել է Երևանի քաղաքապետարանի ու Լեվանտինա Ինխեներիա Կոնստրուկցիոն Սի. Էլ. շինարարական ընկերության միջև 2019թ. հուլիսի 16-ին: Ծրագիրը ներառում է 1.3կմ երկարությամբ, երկկողմանի երթևեկությամբ 6 երթևեկելի գոտիներով նոր քաղաքային ճանապարհի կառուցում՝ արագընթաց ճանապարհի չափանիշների համաձայն, և 1.2 կմ իջատեղեր քաղաքային համատեքստի շրջանակներում, ինչպես նաև Հրազդան գետի վրայով 252մ երկարությամբ նոր կամուրջի կառուցում: Պատկեր 1-1-ում ներկայացված է Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի տեղադիրքը: Շինարարական աշխատանքների մեկնարկը տրվել է 2019թ. սեպտեմբերի 6-ին: Ամբողջ աշխարհով մեկ տարածված ՔՈՎԻԴ-19 համավարակի ու ՀՀ-ում հայտարարված արտակարգ դրության պատճառով շինարարական բոլոր տեսակի աշխատանքները ժամանակավորապես դադարեցվել էին 2020թ. մարտի 17-ից մինչև 2020թ. ապրիլի 15-ը: Շինարարական աշխատանքները վերսկսվել են համաձայն ՀՀ Պարետի՝ 2020թ. ապրիլի 12-ի թիվ 37 որոշման և Ինժեների՝ 2020թ. ապրիլի 13-ի թիվ 20-0125 PMLT գրության: Շինարարական աշխատանքները մեկնարկել են ապրիլի 15-ին և ավարտվել են 2022թ. հունիսի 4-ին: Հաշտվետու ժամանակահատվածում Կապալառուին չի տրամադրվել որևէ ժամկետի երկարաձգում: Շինարարությունից հետո Բնապահպանական մոնիթորինգն իրականացվել է Ինժեների կողմից՝ բնապահպանական անհամապատասխանությունները հայտնաբերելու և թերությունների ծանուցման ժամանակահատվածում դրանք լուծելու համար: Որևէ խախտում չի հայտնաբերվել: Թերությունների ծանուցման ժամանակահատվածն ավարտվել է 2024 թվականի հունիսի 30-ին:

Պատկեր 1-1: Մրցույթ 3. Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի տեղադիրքի քարտեզ

բ. Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի շինարարության իրականացման առաջընթաց, Մրցույթ 4

3. Մրցույթ 4՝ Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի շինարարական աշխատանքներն ավարտվել են 2018թ. դեկտեմբերի 15-ին: Թերությունների ծանուցման ժամանակահատվածը 365 օր էր և այն ավարտվել է 2019թ. դեկտեմբերի 15-ին (տես՝ Պատկեր 1-2.Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի տեղադիրքը): 2021 թվականի սկզբում ԱԶԲ-ի կողմից ներգրավվել է աղմուկի ուսումնասիրության անհատ խորհրդատու, ով իրականացրել է աղմուկի մոդելավորում/հետազոտություն Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի ամբողջ երկայնքով: Ուսումնասիրության/մոդելավորման արդյունքների հիման վրա ԱԶԲ-ի կողմից առաջարկվել է կառուցել աղմկապաշտպան պատնեշներ՝ ապահովելու համար ծրագրի համապատասխանությունն ԱԶԲ անվտանգության երաշխիքների պահանջներին: ԾԻԳ-ի բնապահպանության մասնագետը 2021թ. մայիսին վերանայել է առաջարկությունները և հայտնաբերել, որ տեղի են ունեցել որոշ փոփոխություններ (նոր կառույցներ, նոր մուտքերի բացում և այլն) առաջարկվող աղմուկի խոչընդոտների հատվածներում, ինչը պահանջում է աղմուկի հետազոտության վերանայում՝ համաձայն Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի նոր իրավիճակի և պայմանների: Ուսումնասիրության վերանայումն իրականացվել է 2021թ. օգոստոս-սեպտեմբեր ժամանակահատվածում ԱԶԲ-ի կողմից վարձված աղմուկի փորձագետի կողմից: Հոկտեմբերին շինհրապարակի համատեղ այցելություններ են իրականացվել ԱԶԲ-ի, ԾԻԳ-ի բնապահպանության մասնագետների և ԱԶԲ-ի կողմից վարձված աղմուկի փորձագետի մասնակցությամբ՝ հասկանալու համար փոփոխությունները, աղմկապաշտպան պատնեշների իրականացման հնարավոր

բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունները, ինչպես նաև պատնեշների կառուցման իրագործելիությունը: Հանդիպումներ անցկացվեցին նաև ազդակիր անձանց (ԱԱ) հետ՝ դիտարկելու համար նրանց առաջարկներն ու մտահոգությունները: Բազմաթիվ այցերի ու հանդիպումների արդյունքում ԱԶԲ-ն և ԾԻԳ-ը որոշեցին մեկնարկել շինարարության իրագործելիության ուսումնասիրությունը, որը վերջնական տեսքի է բերվել 2022թ. հունիսի վերջին Տրանս 2-ի ինժեներ՝ ԷԳԻՍ ընկերության կողմից:

4. Երևանի քաղաքապետարանի Ծրագրի իրականացման գրասենյակի (ԵՔ ԾԻԳ) խնդրանքով Էգիս Ինթերնեյշնլը իրականացրել է տեղամասային հետազոտություններ Դավիթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի վրա՝ աղմկապաշտպան պատնեշների տեղադրման հնարավորության ուսումնասիրության նպատակով: Նախագծային աշխատանքներն իրականացվել են Էգիս Ինթերնեյշնլ ընկերության կողմից, համաձայն որի մոտ 465 մետր երկարությամբ աղմկապաշտպան պատնեշների տեղադրման աշխատանքները մեկնարկել են 2024թ. հունվարին՝ Լևանտինա Ինխեսերիա Կոնստրուկսիոն Ս.Լ. ընկերության կողմից, և ավարտվել են 2024 թ. մարտի 28-ին:

Պատկեր 1-2: Մրցույթ 4. Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի տեղադիրքի քարտեզ

գ. Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի շինարարության իրականացման առաջընթաց, Մրցույթ 5

5. Երևանի քաղաքապետարանը 2017 թվականի դեկտեմբերի 11-ին պայմանագիր է կնքել ՏԻՐՐԵՆԱ ՍԿԱՎԻ Էս.ՓԻ.Էյ (Իտալիա) շինարարական ընկերության հետ՝ Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի (Մրցույթ 5) կառուցման համար: Ճանապարհի ընդհանուր երկարությունը 9.4 կմ է, իսկ միջին լայնությունը՝ 24 մետր (տես պատկեր 1-3՝ Բաբաջանյան-Աշտարակ խճուղու տեղադիրքը): Շինարարության համար տրամադրված նախնական տևողությունը 24 ամիս էր:

Մրցույթ 5 - Բաբաջանյան-Աշխատակ խճուղու շինարարական աշխատանքների մասնակի մեկնարկը՝ կմ-2+300-ից կմ 6+300, տրվել է 2018թ. փետրվարի 1-ին: Երևանի քաղաքապետարանը Կապալառուին տրամադրել է թույլտվություն և մուտքի իրավունք 2018 թվականի փետրվարի 12-ին՝ կմ 2+300-ից կմ 6+300 ճանապարհահատվածում: Հետագայում, 2018 թվականի հունիսի 8-ից սկսած Երևանի քաղաքապետարանը տրամադրել է մուտքի և տիրապետման իրավունք բոլոր տեղամասերի համար, իսկ կմ 0+ 020-ից կմ 0+110 տեղամասի համար մուտքի իրավունք է տրամադրել 2019թ. հունվարի 29-ից՝ ամբողջ ծրագրի երկայնքով: 2022 թ. օգոստոսի 15-ին շինարարին տրվել է մուտքի իրավունք Շերամ փողոցի 34 և 34/1 հասցեների երկայնքով՝ կմ 1+820-ից կմ 1+880 հատվածներում տեղակայված երկու հողամասերի համար:

6. 2020 թ. մարտի 24-ին Հայաստանի Հանրապետության պարետ պարոն Տիգրան Ավինյանի կողմից ընդունվել է որոշում, համաձայն որ 2020թ. մարտի 25-ից սկսած ՀՀ-ում բնակչության տեղաշարժի ու որոշ գործունեությունների մասով մտցվել են սահմանափակումներ ՔՈՎԻԴ-19 համավարակի պատճառով: Հետագայում սահմանափակումները երկարաձգվել են մինչև 2020 թվականի ապրիլի 10-ը, պատճառով շինարարական աշխատանքները դադարեցվել են: Շինարարական աշխատանքները վերսկսելու թույլտվությունը տրվել է 2020 թվականի ապրիլի 14-ից:

7. Պայմանագրի իրականացման ընթացքում վերոնշյալ խոչընդոտները լուծելու ուղղությամբ ձեռնարկվել են հետևյալ միջոցները/քայլերը.

- Չնայած որ բոլոր անհրաժեշտ հանրային լուծումները տեղի են ունեցել և Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի նախագծումը հաստատվել է Ճանապարհային ոստիկանության և փորձաքննության կողմից, Բ4 թաղամասի բնակիչները (գտնվում է Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի սկզբնամասի հարևանությամբ) Կապալառուին չեն թույլատրել իրականացնել շինարարական աշխատանքներ մոտ 500մ երկարությամբ տարածքում: Բ4 թաղամասի բնակիչների բարձրացրած խնդիրները լուծելու համար Երևանի քաղաքապետարանը պատվիրել է փոփոխություն կատարել Բ4 թաղամասի հարակից հանգույցում:

8. Վերոնշյալ պատճառներից ելնելով՝ Պայմանագրի ավարտի ժամկետը երկարաձգվել է երեք անգամ՝

- Առաջին երկարաձգում. ավարտի ժամկետը տեղափոխվել է 2020 թվականի փետրվարի 1-ից մինչև 2020 թվականի հունիսի 30-ը:
- Երկրորդ երկարաձգում. ավարտի ժամկետը տեղափոխվել է 2020 թվականի հունիսի 30-ից մինչև 2021 թվականի հունվարի 31-ը:
- Երրորդ երկարաձգում. ավարտի ժամկետը տեղափոխվել է 2021 թվականի հունվարի 31-ից մինչև 2021 թվականի մայիսի 31-ը:

Պատկեր 1-3. Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի տեղադիրքի քարտեզ, Մրցույթ 5

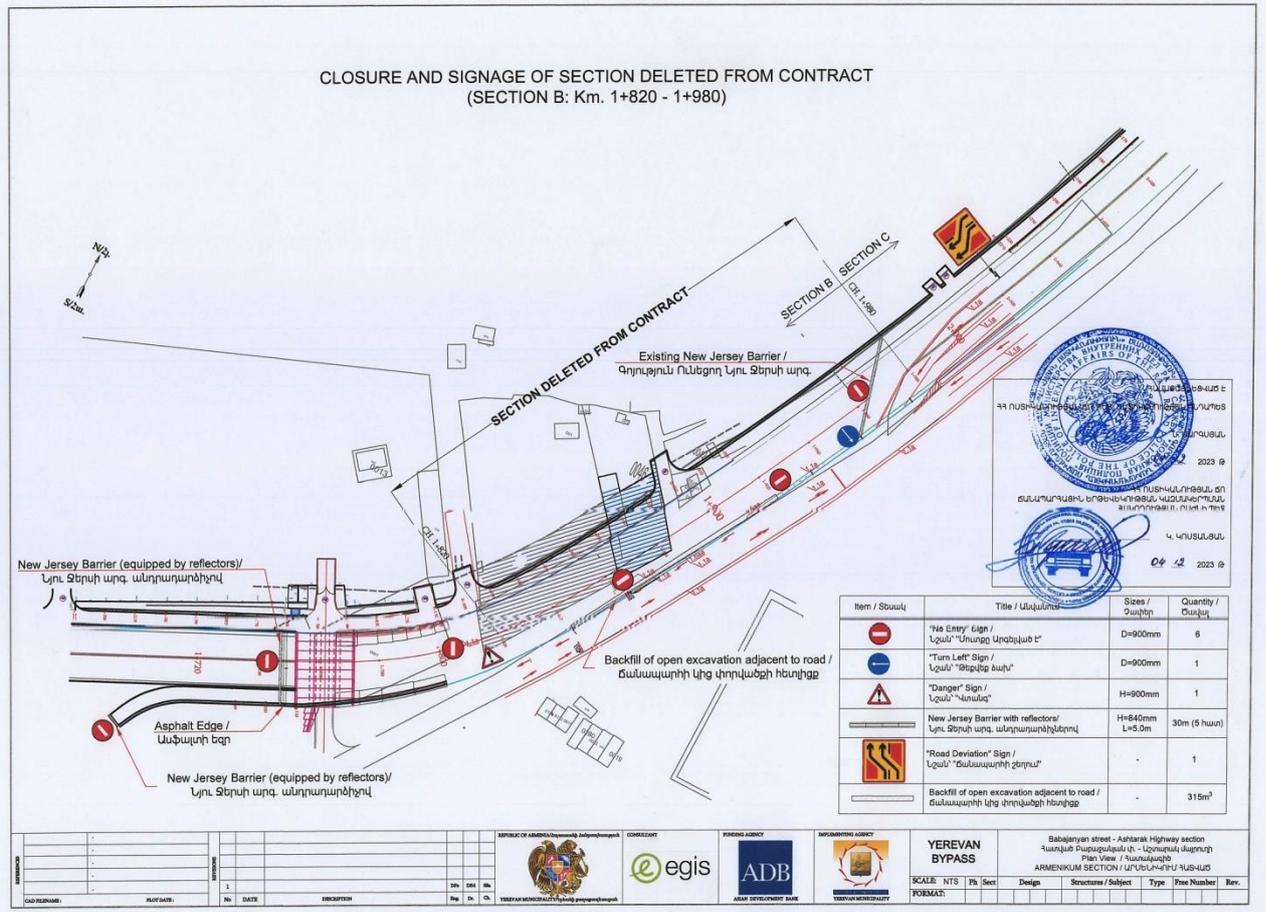
9. Հաշվի առնելով շինարարական ընկերության սնանկությունը՝ Երևանի քաղաքապետարանը դադարեցրել է պայմանագիրը, որը կնքվել էր «Տիրոենա Սկավի» շինարարական ընկերության հետ (2023 թ. երկրորդ եռամսյակ), համապատասխան ծանուցում ուղարկելով Կապալառուին և առաջարկելով պայմանագրի փոխանցում նոր շինարարական ընկերությանը («Խաչհար» ՍՊԸ), որը հաստատվել էր որպես պայմանագրի ենթակապալառու:

10. ԱԶԲ-ի հետ խորհրդակցությունների արդյունքում որոշվել է Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի մնացած մասի շինարարությունը փոխանցել Լևանտինա Ինխեներիա Կոնստրուկսիոն Ս.Լ. ընկերությանը, քանի որ այս ընկերությունը Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագրի (ՔԿԶՆԾ) շրջանակներում միակ գործող կապալառու էր և ուներ բավարար կարողություններ: Փոխանցման այս գործընթացը պաշտոնապես ձևակերպվել է 2023թ. երրորդ եռամսյակի հաշվետու ժամանակաշրջանում: Կապալառուի աշխատանքների մեկնարկի օրը սահմանվել է 2023 թ. օգոստոսի 29-ը, իսկ ավարտի օրը՝ 2023 թ. դեկտեմբերի 22-ը (չորրորդ եռամսյակ, 2023 թ.):

11. Մինչև 2023 թ. դեկտեմբերի վերջ, Մրցույթ 5-ի շրջանակներում շինարարական աշխատանքները (Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի մնացած հատվածի կառուցում) հիմնականում ավարտված էին:

12. Հաշվի առնելով, որ 1+820 - 1+980 կմ հատվածը (հատված Բ) հանվել է Կապալառու շինարարական աշխատանքների շրջանակից, համաձայն Ընդհանուր Պայմանագրի 3.3 ենթակետի կապալառուին հրահանգվել է իրականացնել որոշակի անվտանգային միջոցառումներ, որպեսզի այս հատվածը լինի հանրության համար անվտանգ, մինչև հետագայում կշարունակվեն շինարարական աշխատանքները: Ստորև ներկայացված

«Արմենիկումի հատված՝ տեսք վերևից» գծապատկերում ներկայացված են տրված հրահանգի շրջանակներում իրականացվելիք անվտանգության միջոցառումների սխեման, որը հաստատվել, ստորագրվել և կնքվել է Ճանապարհային ոստիկանության կողմից:

Պատկեր 1-4. Սխեմա «Արմենիկումի հատված՝ տեսք վերևից»

13. Սույն հաշվետու ժամանակաշրջանում՝ մինչև թերությունների ծանուցման ժամանակահատվածի ավարտը (2024թ. դեկտեմբերի վերջ), բոլոր հարցերը, որոնք վերաբերել են շրջակա միջավայրին, առողջությանն և անվտանգությանը վերահսկվել են:

14. Հարկ է նշել, որ Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի 1+820-ից կմ 1+980-ի կառուցումը (սեկտոր B) հնարավոր չի եղել իրականացնել Երևանի քաղաքապետարանից անկախ հանգամանքներում, քանի որ առկա է եղել դատական գործ, որի շրջանակներում դատարանի կողմից ընդունվել է հայցի կիրառման որոշում՝ արգելանք դնելով ք. Երևան, Գ. Շերամի 46/1 հասցեի անշարժ գույքի վրա: Այս ամենի արդյունքում 2023թ-ի մայիսի 8-ից որևէ գործողություն, այդ թվում՝ շինարարական աշխատանքներ, այդ հատվածում թույլատրված չի եղել իրականացնելու:

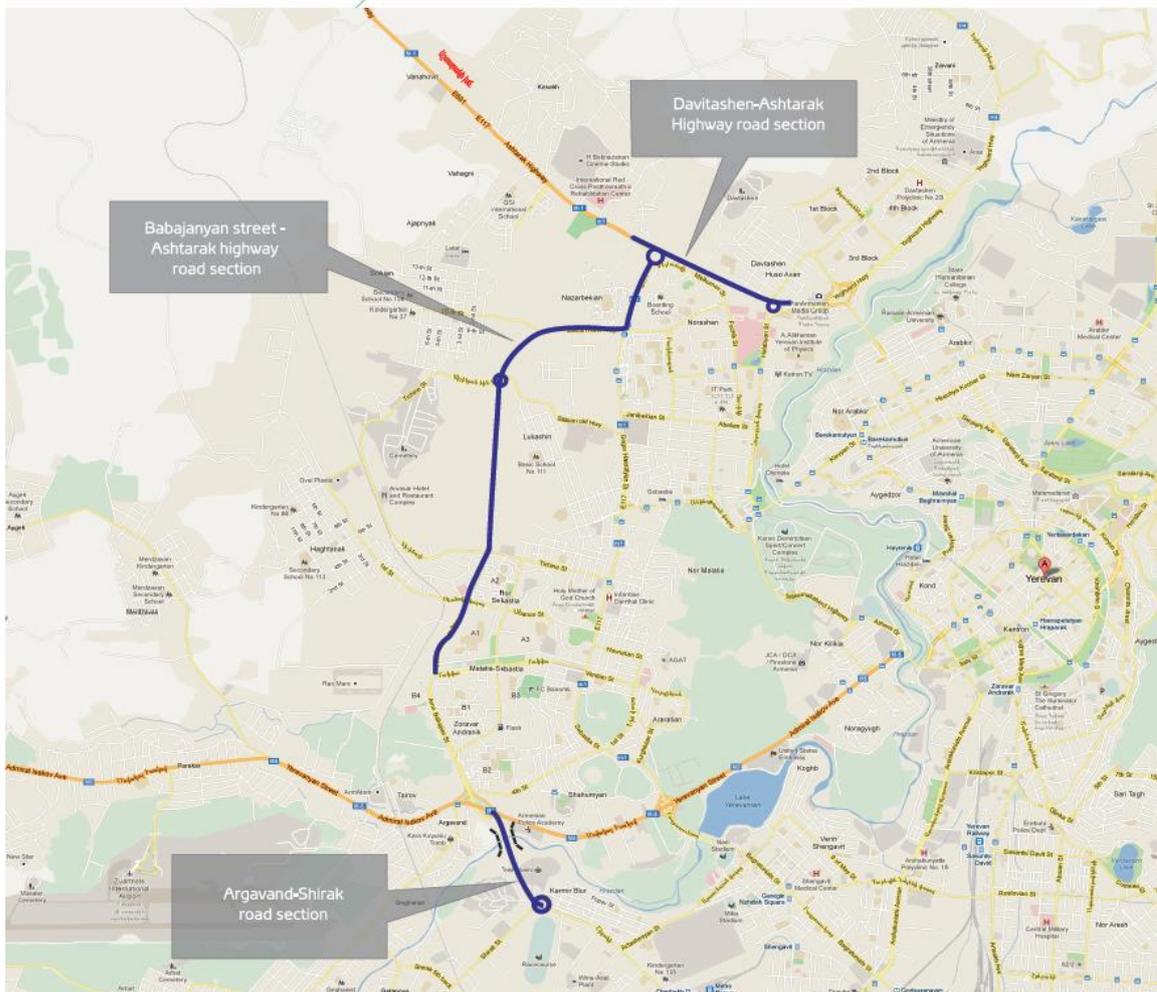
15. Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի այս հատվածի կառուցումը նախատեսվում է իրականացնել 2025 հունվար-դեկտեմբեր ամիսների ընթացքում, որի շինարարական աշխատանքների գնահատված արժեքը կազմում է շուրջ 340 մլն ՀՀ դրամ: Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի վերը նշված դատական վեճի լուծման պարագայում տարածքի սեփականատիրոջը անհրաժեշտ կլինի տրամադրել փոխհատուցում:

2. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

2.1. Ծրագրի Նկարագրություն

16. Հայաստանի կառավարությունը 2015 թվականի հոկտեմբերին ԱԶԲ-ից ստացել է վարկ՝ ՔԿԶՆԾ, Տրանշ 2-ի ֆինանսավորման համար: Ծրագրի գլխավոր նպատակն է ավարտին հասցնել Երևանի շրջանցիկ ճանապարհի բացակայող հանգույցները՝ Մրցույթ 3. Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատված, Մրցույթ 4. Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատված և Մրցույթ 5. Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատված:

17. Նշված երկու ճանապարհային ծրագրերը կօգնեն շեղել երթևեկությունը քաղաքի կենտրոնից (տես պատկեր 2-1):

Պատկեր 2-1: Տրանշ 2-ի տեղադիրքի քարտեզ

2.2. Ծրագրի Պայմանագրեր և Կառավարում

18. ԱԶԲ-ն իրականացնում է Ծրագրի պարբերական վերանայումներ, Ծրագրի ստուգումներ Ծրագրի ամբողջ ընթացքում ԱԲՀ 2009-ում սահմանված սկզբունքների ու պահանջներին համաձայն: ԱԶԲ-ը կաջակցի ԵԿՆ ԾԻԳ-ին կառավարելու բնապահպանական ազդեցություններն ու ռիսկերը՝ դրանով նպաստելով ներդրումների երկարաժամկետ կայունության խթանմանը:

19. ԾԻԳ-ի բնապահպանության մասնագետի (ԲՄ) հիմնական առաջադրանքներն են իրականացնել ամբողջական բնապահպանական կառավարում՝ ապահովելով Ծրագրի իրականացման ամբողջական համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրությանը և ԱԶԲ ԱԲՀ-ին (2009): ԲՄ-ն հանդիսանում է կապող օղակ Էգիս Ինթերնեյշնլ ընկերության (Ծրագրի ինժեներ) անվտանգության թիմի, Երևանի քաղաքապետարանի, գործադիր մարմնի, ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության (ՇՄՆ), ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության, ծրագրի ազդակիր անձանց և ԱԶԲ-ի միջև՝ ձևավորելով և պահպանելով ուղիղ հարաբերություններ պետական մարմինների հետ: Ինժեների օգնությամբ ԲՄ-ն կազմակերպում և անցկացնում է հանրային խորհրդատվություններ և այլ միջոցառումներ: ԾԻԳ-ի բնապահպանության մասնագետ Քրիստինե Սահակյանը կառավարում է շինարարական տեղամասերի բնապահպանական խնդիրներին առնչվող բոլոր գործողությունները, իսկ ԾԻԳ-ի հողերի օտարման և տարաբնակեցման մասնագետ Սիրաք Գյուլբուդադյանը համակարգում է վերաբնակեցման և սոցիալական բնագավառի բոլոր հարցերը:

20. Ինժեներ/ՎԻ ԷԳԻՍ ինթերնեյշնլ ընկերությունը իրականացնում է աշխատանքների վերահսկողությունը (ներառյալ՝ շրջակա միջավայրի, առողջապահության և անվտանգության վերահսկումը): Կապալառուի կողմից ներկայացված բոլոր փաստաթղթերը վերանայվում ու հաստատվում/մերժվում են ՏԻ կողմից: Ինժեների բնապահպանական կառավարման թիմը պատասխանատու է Տրանշ 2-ի փաստաթղթերի բնապահպանական գնահատման մշակման համար և պատասխանատու է Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի (Մրցույթ 3) և Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի (Մրցույթ 5) շինարարական աշխատանքների բնապահպանական, առողջության, անվտանգության, և սոցիալական հարցերի վերահսկողության համար: Ինժեների ու Կապալառուի բնապահպանական թիմերի միջև հաղորդակցումը ապահովվում է համատեղ հանդիպումների, պաշտոնական նամակագրության և էլեկտրոնային նամակների, հեռախոսազանգերի և անձնական կապի միջոցով: Շրջակա միջավայրի, առողջապահության ու անվտանգության հարցերի ազգային մասնագետ Էդիտա Վարդգեսյանը վերահսկում է Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի (Տենդեր 3) և Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի (Տենդեր 5) շինարարական աշխատանքները: Վերահսկող կազմակերպության սոցիալական հարցերի մասնագետ Տիգրան Գրիգորյանը պատասխանատու է սոցիալական բոլոր հարցերի համար: ԷԳԻՍ ինթերնեյշնլ ընկերության պայմանագիրն ավարտվել է 31.12.2024թ.

21. Միքայել Թևոսյանը՝ Լևանտինա Ինխեներիա Կոնստրուկսիոն Սի.Էլ. շինարարական ընկերության շրջակա միջավայրի և սոցիալական հարցերի մասնագետը, պատասխանատու է եղել ՏԲԿԴ-ի (տարածքային բնապահպանական կառավարման պլան) պատրաստման և իրականացման համար՝ համաձայն ՆԲԳ/ԲԿԴ պահանջների, ինչպես նաև Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի (Մրցույթ 3) և 2023թ. սեպտեմբերից սկսած Տենդեր 5-ի շինարարական աշխատանքների մոնիթորինգի համար: Կապալառուի ԲՄ-ն զեկուցել է ինժեների բնապահպանության առողջության և աշխատանքի անվտանգության (ԲԱԱԱ) մասնագետին, որից հետո ինժեները հաշվետվություն է ներկայացրել ԾԻԳ-ի ԲՄ-ին: Գևորգ Չոբանյանը պատասխանատու է եղել Մրցույթ 3 ծրագրի առողջապահության և աշխատանքի անվտանգության (ԱԱԱ) հարցերի համար, իսկ Գարիկ Իսախանյանը Մրցույթ 5-ում՝ սկսած

2023 թ. սեպտեմբերից: ԷԳԻՍ ինթերնեյշնլ ընկերության պայմանագիրն ավարտվել է 31.12.2024թ.

22. Միքայել Թևոսյանը՝ «Տիրրենա Սկավի Էս.Փի.Էյ» կապալառուի բնապահպանության մասնագետը (ԲՄ), պատասխանատու է եղել տեղամասի բնապահպանական կառավարման պլանի (ՏԲԿՊ) պատրաստման և իրականացման համար՝ համաձայն ՆԲԳ/ԲԿՊ պահանջների, ինչպես նաև Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի (Մրցույթ 5) շինարարական աշխատանքների մոնիթորինգի համար: Կապալառուի ԲՄ-ն զեկուցել է ինժեների առողջապահության և աշխատանքի անվտանգության (ԱԱԱ) մասնագետին, որից հետո ինժեները հաշվետվություն է ներկայացրել ԾԻԳ-ի ԲՄ-ին: Դանիել Եղիզարյանը պատասխանատու է եղել առողջապահության և աշխատանքի անվտանգության հարցերի համար, իսկ սոցիալական հարցերի բոլոր ասպեկտների համար շինարարության ընթացքում պատասխանատու է եղել Գագիկ Ավագյանը՝ սոցիալական հարցերի մասնագետը: Երևանի քաղաքապետարանը «Տիրրենա Սկավի Էս.Փի.Էյ» հետ պայմանագիրը խզել է 2023 թվականի մայիսի 29-ին՝ իմանալով, որ ընկերությունը ճանաչվել է սնանկ/անվճարունակ:

Աղյուսակ 2-1. Շրջակա միջավայրի անվտանգության աշխատակիցների կոնտակտային տվյալներ

Կազմակերպություն	Կարգավիճակ	Անձի անունը	Պաշտոն	Կոնտակտային տվյալներ
ԵԿՆ ԾԻԳ	ԾԻԳ	Քրիստինե Սահակյան	ԲՄ	kristine.sahakyan@yerevan.am
		Սիրաք Գյուլբուդաղյան	ՎՄ	sirak.gyulbudaghyan@yerevan.am
Էգիս	Վերահսկիչ ինժեներ	Էդիտա Վարդգեսյան	ԲԱԱԱ մասնագետ	editavard@gmail.com
		Տիգրան Գրիգորյան	Սոցիալական հարցերի մասնագետ	tgrigoryan1980@gmail.com
Լևանտինա Ինխեններիա Կոնստրուկսիոն Սի.Էլ.	S3 Կապալառու	Միքայել Թևոսյան	Բնապ. և սոց. հարցերի մասնագետ	mikaeltevosyan@gmail.com
		Գևորգ Չոբանյան	ԱԱԱ	+37493214748
Տիրրենա Սկավի Էս.Փի.Էյ	S5 Կապալառու	Միքայել Թևոսյան	ԲՄ	mikaeltevosyan@gmail.com
		Դանիել Եղիզարյան	ԱԱԱ	374 94400193
		Գագիկ Ավագյան	Բնապ. և սոց. հարցերի մասնագետ	+37498368488, e-mail: gagavagyan888@mail.ru
Լևանտինա Ինխեններիա Կոնստրուկսիոն Սի.Էլ.	S5 Կապալառու 29.08.2023-ից	Միքայել Թևոսյան	ԲՄ	mikaeltevosyan@gmail.com
		Գարիկ Իսախանյան	ԱԱԱ	
		Միքայել Թևոսյան	Սոցիալական հարցերի մասնագետ	mikaeltevosyan@gmail.com

2.3. Ծրագրի գործունեությունը ընթացիկ հաշվետու ժամանակահատվածում

23. Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքներն ավարտված են:

24. Հաշվետու ժամանակահատվածում Մրցույթ 5-ի համար իրականացվել է հետշինարարական բնապահպանական աուդիտ, որի վերաբարեյալ ստուգաթերթը հաստատվել է ԱԶԲ-ի կողմից 2024թ. դեկտեմբերի 20-ին: Վերջինս ներկայացված է սույն հաշվետվությանը կից Հավելված 1-ում:

25. Տենդեր 4-ի համար Դավիթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատված կառուցումը ավարտվել է 2018 թվականին: 2021 թվականին ԱԶԲ-ն ներգրավեց անհատ խորհրդատու՝ Դավիթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի ողջ երկարությամբ աղմուկի հետազոտություն/մոդելավորում իրականացնելու համար: Հետազոտության արդյունքների հիման վրա ԱԶԲ-ն առաջարկեց կառուցել աղմկապաշտպան պատնեշներ՝ ԱԶԲ-ի անվտանգության պահանջներին համապատասխան: Նախագծային աշխատանքները իրականացվել են Էգիս Ինթերնեյշնլ ընկերության կողմից, որի հիման վրա մոտ 465 մետր երկարությամբ աղմկապաշտպան պատնեշների տեղադրման աշխատանքները սկսվել են 2024 թ. հունվարին Լևանտինա Ինխեներիա Կոնստրուկսիոն Ս.Լ. ընկերության կողմից և ավարտվել 2024 թ. մարտի 28-ին:

2.4. Ծրագրի նախագծի ցանկացած փոփոխության նկարագրություն

26. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքներն ավարտված են:

2.5. Համաձայնեցված շինարարական մեթոդների ցանկացած փոփոխության նկարագրություն

27. Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքներն ավարտված են:

3. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՎԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

28. Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքներն ավարտված են:

29. Հաշվետու ժամանակահատվածում Մրցույթ 5-ի համար իրականացվել է հետշինարարական բնապահպանական աուդիտ, որի վերաբարյալ ստուգաթերթը հաստատվել է ԱԶԲ-ի կողմից 2024թ. դեկտեմբերի 20-ին: Վերջինս ներկայացված է սույն հաշվետվությանը կից Հավելված 1-ում:

3.1. Դաշտային ստուգայցեր/աուդիտներ

30. Հաշվետու ժամանակահատվածում ԵԲ ԾԻԳ բնապահպանության մասնագետի կողմից 2024թ. հոկտեմբերի 8-ին իրականացվել է հետշինարարական բնապահպանական աուդիտ, որի վերաբարյալ ստուգաթերթը բերված է սույն հաշվետվության հավելված 1-ում:

3.2. Խնդիրների վերահսկում (Անհամապատասխանության ծանուցումների հիման վրա)

31. Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտվել են:

3.3. Միտումներ

32. Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

3.4. Չնախատեսված բնապահպանական ազդեցություններ ու ռիսկեր

33. Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

4. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

34. Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի ծրագիրը, որը նպատակ ունի ապահովելու համապատասխանությունը ԱԶԲ-ի բնապահպանական պահանջներին և Հայաստանի Հանրապետության շրջակա միջավայրի պահպանության ոորտում կիրառվող բոլոր օրենքներին, կանոնակարգերին և չափանիշներին, մշակվել է ՇՄԱԳ-ների և ՇՄԿՊ-ների շրջանակներում: ՆԲԳ/ՇՄԱԳ-ները և ՇՄԿՊ-ները ներառում են մոնիթորինգի այն գործողությունները, որոնք դիտարկվել են ծրագրի իրականացման ընթացքում՝ կառավարման ներքո նախագծման փուլում, նախապատրաստական, կառուցման, ինչպես նաև շահագործման և պահպանման ժամանակահատվածներում:

35. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

36. Նախորդ հաշվետու ժամանակահատվածում Մրցույթ 3-ի համար շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո իրականացվել է հետշինարարական բնապահպանական աուդիտ՝ հայտնաբերելու բնապահպանական անհամապատասխանությունները, որոնք պետք է շտկվեն թերությունների ծանուցման շրջանում: Որևէ անհամապատասխանություն չի հայտնաբերվել:

37. Մրցույթ 5-ի համար հետշինարարական բնապահպանական աուդիտն անցկացվել է 2024թ. հոկտեմբերի 8-ին, որի վերաբերյալ ստուգաթերթը ներկայացված է սույն հաշվետվության հավելված 1-ում:

4.1. Ընթացիկ ժամանակահատվածում անցկացված մոնիթորինգի ամփոփագիր

38. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

4.2. Միտումներ

39. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

4.3. Մոնիթորինգի արդյունքների ամփոփում

40. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

4.4. Նյութական ռեսուրսների օգտագործում

4.4.1. Ընթացիկ ժամանակաշրջան

41. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

4.4.2. Ռեսուրսների ընդհանուր օգտագործում

42. Հաշվետու ժամանակահատվածում ռեսուրսների օգտագործումը չի եղել, քանի որ ընթացիկ հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել այն պատճառով, որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքներն ավարտված են:

4.5. Թափոնների Կառավարում

43. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտվել են: Այս ճանապարհային հանգույցների հետագա շահագործումն ու սպասարկումն իրականացվելու է Երևանի քաղաքապետարանի կողմից: Ներկայումս Մրցույթ 3-ի 1 կմ-ոց հատվածը հանձնման ընթացքում է, որի վերաբերյալ Երևանի քաղաքապետի համապատասխան կարգադրությունը՝ կատարված և ավարտված աշխատանքների շահագործման հանձնաժողովի կազմը հաստատելու մասին, արդեն ստորագրված է: Մրցույթ 3-ի մյուս հատվածը Երևանի քաղաքապետարանին է հանձնվել 02.05.2023թ.: Ինչ վերաբերում է մրցույթ 5-ի հանձնման գործընթացին, ապա այն սկսվել է, և Երևանի քաղաքապետի համապատասխան հրամանը գտնվում է քաղաքապետի կողմից ստորագրման փուլում: Այս գործընթացները նախատեսվում է ավարտել հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:

4.5.1. Ընթացիկ ժամանակաշրջան

44. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

4.5.2. Կուտակված թափոնների արտադրություն

45. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

4.6. Առողջապահություն և Անվտանգություն

4.6.1. Հասարակության առողջություն և անվտանգություն

46. Հաշվի առնելով, որ Մրցույթ 5-ի կմ 1+820 - 1+980 հատվածը (Բ հատված) հանվել է շինարարական աշխատանքների շրջանակից, Կապալառուն իրականացրել է որոշակի միջոցառումներ՝ հանրության համար նշված հատվածը անվտանգ դարձնելու նպատակով՝ մինչև կասեցված աշխատանքները հետագայում կվերսկսվեն:

47. Հանրային անվտանգության որոշ միջոցառումներ այնուամենայնիվ լիարժեք չեն պահպանվում տեղի բնակիչների և վարորդների անփութության հետևանքով, քանի որ չնայած ճանապարհային նախագրչական նշանների առկայությանն առ այն, որ նշված հատվածներում երթևեկությունն արգելված է, որոշ վարորդներ շարունակում են երթևեկել այդ հատվածներով: Այս ճանապարհային հանգույցի հետագա շահագործումն ու սպասարկումն իրականացվելու է Երևանի քաղաքապետարանի կողմից: Ինչ վերաբերում է մրցույթ 5-ի հանձնման գործընթացին, ապա այն սկսվել է, և Երևանի քաղաքապետի համապատասխան հրամանը գտնվում է քաղաքապետի կողմից ստորագրման փուլում: Այս գործընթացը նախատեսվում է ավարտել հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:

48. Մրցույթ 5-ի համար սույն հաշվետու ժամանակահատվածում ԵԿՆ ԾԻԳ-ի կողմից իրականացվել է հետշինարարական բնապահպանական աուդիտ՝ հայտնաբերելու շտկման ենթակա բնապահպանական անհամապատասխանությունները, որոնք պետք է իրականացվեին թերությունների ծանուցման /պատասխանատվության ժամանակահատվածում: Վերջինիս վերաբերյալ հաշվետվությունը հաստատվել է ԱԶԲ կողմից, որը ներկայացված է սույն հաշվետվության հավելված 1-ում:

4.6.2. Աշխատողների անվտանգություն և առողջություն

49. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

50. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

51. Ծրագրի ընթացքում բնապահպանական երաշխիքների ուղղությամբ իրականացված դասընթացները ներկայացված են ստորև՝ աղյուսակ 4-7-ում:

Աղյուսակ 4-7. Տեղեր 5. Ծրագրի ընթացքում իրականացված Բնապահպանական երաշխիքների վերաբերյալ դասընթացներ

Ամիս/ Տարի	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Հունվար	Ո/Կ	07.01.2019թ. ԻՏԱ անձնակազմի, բանվորների և աշխույժների համար կազմակերպվել են ԲԱԱԱ, ռեսուրսների պլանավորման, ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի վերաբերյալ դասընթացներ: Ընդհանուր առմամբ հետևյալ թեմաներով վերապատրաստվել է 74 մարդ. - շին. աշխատանքների ընթացքում հնարավոր ԲԱԱ անվտանգության բացասական ազդեցությունները և դրանց մեղմացման միջոցառումները, - ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի ռիսկեր, - Արտակարգ իրավիճակների (ԱԻ) արձագանքման պլան, - Աշխատանքային ռիսկեր, աշխատանքի անվտանգության չափորոշիչներ (հողային աշխատանքներ, վարորդների անվտանգություն, էքսկավատորների և բուլդոզերների շահագործման անվտանգություն), - Անհատական պաշտպանիչ միջոցների ճիշտ օգտագործում, - Շին. աշխատանքների բնապահպանական ազդեցությունները և դրանց կանխարգելիչ և մեղմացնող միջոցառումները, - հնագիտական գտածոների ընթացակարգեր:	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել
Փետրվար	Կապալառուի ԲՄ-ն 21.02.2018թ. անցկացրել է դաշտային վերապատրաստման դասընթաց առողջապահության և անվտանգության ապահովման միջոցառումների վերաբերյալ՝ Կապալառու և ենթակապալառուի անձնակազմի համար: Հատուկ ուշադրություն է դարձվել բողոքների լուծման մեխանիզմին), հանրային անվտանգությանը և տեղի բնակիչների բարձրացրած հարցերին, ինչպես օրինակ փոշու վերահսկումն է:	Կազմակերպվել են կանոնավոր դաշտային վերապատրաստման դասընթացներ աշխատակիցների համար, որոնք ներառել են տարբեր խմբերի աշխատողներին, այդ թվում՝ բարձրությունների վրա աշխատողներին և վարորդներին: Դասընթացների հիմնական թեմաներն են եղել՝ փոշու վերահսկման միջոցառումները, երթևեկության և վարորդական վերահսկման միջոցառումները և կանոնները, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների ընթացքում հիմնական անվտանգության ռիսկերը, ինչպիսիք են փայտամածների տեղադրում և շահագործում, սանդուղքների օգտագործումը, աշխատանքը խրամուղիներում, անհատական պաշտպանիչ միջոցների կրում:	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել
Մարտ	02.03.2018թ. Կապալառուն անցկացրել է ԱԱ դասընթաց ԱԶԲ-ի անվտանգության երաշխիքների և ՆԲԳ/ԲԿՊ պահանջների վերաբերյալ իր ԻՏԱ անձնակազմի ու բանվորների համար: Դասընթացին մասնակցել է 31 մարդ, որի վերաբերյալ հաշվետվությունը, ներառյալ՝ թեմաները և մասնակիցների ցանկը, կցվել է կապալառուի 2018թ. մարտի հաշվետվությանը:	Կազմակերպվել են մի շարք լրացուցիչ դասընթացներ տարբեր խմբերի աշխատողների և վարորդների համար: Կապալառուի վարորդները և աշխատակիցները տեղեկացվել են փոշու վերահսկման միջոցառումների, երթևեկության և խցանումների վերահսկման միջոցառումների ու կանոնների վերաբերյալ, ինչպես նաև ստացել են հրահանգներ շինաշխատանքների ընթացքում հիմնական անվտանգության ռիսկերի մասին, ինչպիսիք են փայտամածների տեղադրումն ու շահագործումը, սանդուղքների օգտագործումը, աշխատանքը խրամուղիներում, անհատական պաշտպանական միջոցների կրումը:	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Անվտանգության ուսուցում հատուկ աշխատատեղերում	-

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

Ապրիլ	Տեղամասում իրականացվել է ՎԻ-ի կողմից պահանջված լրացուցիչ ուսուցում՝ բարձրության և խորը փոսերում և խրամուղիներում աշխատողների անվտանգության վերաբերյալ:	Տեղամասում աշխատողների համար անցկացվել է ՎԻ-ի կողմից պահանջված լրացուցիչ դասընթաց անվտանգային հարցերի վերաբերյալ: Կապալառուի վարորդները և աշխատողները տեղեկացվել են ծածկերի օգտագործման, ինչպես նաև շին. աշխատանքների ընթացքում հիմնական անվտանգային ռիսկերի մասին, ինչպիսիք են փայտամածների տեղադրումն ու շահագործումը, սանդուղքների օգտագործումը, խրամուղիներում աշխատելը, ԱՊՄ կրումը: Ենթակապալառուների համար պարբերաբար պահանջված բնապահպանական վերապատրաստման դասընթացներ չեն իրականացվել:	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Բնապահպանական երաշխիքների ընդլայնված դասընթաց՝ կազմակերպված 25-27.04.2023 է CWOD-PSG-ի կողմից
Մայիս	11.05.2018թ. նոր կապալառու Կամուրջշին ՍՊԸ-ի աշխատակազմի, աշխեկների և բանվորների համար իրականացվել է համապարփակ ԲԱԱ վերապատրաստում ԱԶԲ անվտանգության երաշխիքների և ՆԲԳ/ԲԿՊ պահանջների վերաբերյալ: Վերապատրաստման շրջանակում ներառվել են հնարավոր բնապահպանական ու ԱԱ բացասական ազդեցությունները, դրանց մեղմացման միջոցառումները, ԱԻ պլանը, աշխատանքի անվտանգության չափանիշները և ԱՊՄ պահանջները, հնագիտական պատահական գտածոների մասով ընթացակարգեր: Բացի այդ, աշխատողների համար տեղում անցկացվել է լրացուցիչ անվտանգության դասընթաց՝ բարձրության վրա աշխատելու, շին. աշխատանքների ընթացքում հիմնական անվտանգության ռիսկերի վերաբերյալ, ինչպիսիք են փայտամածերի կառուցումն ու շահագործումը, սանդուղքների կիրառումը, խրամուղիներում աշխատելը, ԱՊՄ կրումը: Վարորդների համար է անցկացվել նաև բետոնե թափոնաջրերի կառավարման վերաբերյալ դասընթաց, որը պահանջվել էր ՎԻ կողմից:	Կապալառուն 2018 թ. մայիսի 8-ին և 10-ին անցկացրել է շրջակա միջավայրի/ատոդջապահության և անվտանգության դասընթաց ԱԶԲ-ի անվտանգության երաշխիքների և ՆԲԳ/ԲԿՊ պահանջների վերաբերյալ նոր ընդունված ԻՏԱ, բանվորական անձնակազմի ու աշխեկների համար: Ընդհանուր առմամբ դասընթացին մասնակցել է 77 մարդ: Դասընթացի վերաբերյալ հաշվետվությունը, ներառյալ թեման և մասնակիցների ցանկը, կցված են կապալառուի 2019 թ. մայիս ամսվա հաշվետվությանը:	Դաշտային դասընթացներ՝ տարբեր խմբերի աշխատողների համար	ԲԱԱ դասընթացներ՝ տարբեր խմբերի աշխատողների համար, մայիսի 15-ին:	Դասընթաց չի իրականացվել	-

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

Հունիս	<p>15.06.2018թ. նոր ընդունված աշխատակազմի, աշխեկների և բանվորների համար իրականացվել է ԲԱԱ համապարփակ վերապատրաստում ԱԶԲ անվտանգության երաշխիքների և ՆԲԳ/ԲԿՊ պահանջների երաբերյալ: Վերապատրաստման շրջանակում ներառվել են հնարավոր ԲԱԱ բացասական ազդեցությունները, դրանց մեղմացման միջոցառումները, ԱԻ պլանը, աշխատանքային անվտանգության չափորոշիչները և ԱՊՍ պահանջները, ինչպես նաև հնագիտական գտածոների մասով ընթացակարգերը: Բացի այդ ՎԻ պահանջով տեղամասում բանվորների համար իրականացվել է լրացուցիչ վերապատրաստում՝ բարձրության վրա աշխատելու, շին. աշխատանքների ընթացքում անվտանգային հարցերի՝ փայտամածների կառուցում և շահագործում, սանդուղքների օգտագործում, խրամուղիներում աշխատել և ԱՊՍ կրել, ինչպես նաև վարորդների համար՝ բետոնաջրերի կառավարման մասին:</p>	<p>Տեղամասային աշխատանքին հատուկ դասընթացներ կազմակերպվել են տարբեր խմբերի աշխատողների (բարձրության վրա աշխատողներ) և վարորդների համար:</p>	Դասընթաց չի իրականացվել	Տեղամասային ԲԱԱ հարցերի համառոտ ակնարկ անձնակազմի համար	Դասընթաց չի իրականացվել	-
Հուլիս	<p>Կազմակերպվել են մի շարք լրացուցիչ դասընթացներ աշխատողների տարբեր խմբերի ու վարորդների համար (բետոնախառնիչ մեքենաների վարորդներ, կամուրջների վրա աշխատող բանվորներ և այլն): Վարորդներն ու բանվորները տեղեկացվել են բետոնի արտահոսքի և փոշու վերահսկման միջոցառումների, ինչպես նաև շին. աշխատանքների ընթացքում անվտանգության հիմնական ռիսկերի մասին, ինչպիսիք են փայտամածների կառուցումն ու շահագործումը, սանդուղքների օգտագործումը, խրամուղիներում աշխատելը և ԱՊՍ կրումը:</p>	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	-

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

Օգոստոս	<p>Վերահսկողի ԲՍԱԱ մասնագետի կողմից 30.08.2018թ. կազմակերպվել է առողջապահության և անվտանգության դասընթացը է տեղամասային բոլոր տեսուչների և ինժեներների համար, որին մասնակցել է 20 մարդ: Դասընթացի նյութերը մշակվել են PPT ձևաչափով և կենտրոնացած են եղել ՔԿՁՆԾ տեղամասերին բնորոշ հաճախակի անհամապատասխանությունների վրա: Հիմնական թեմաներն են եղել.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Օդային զծեր և աշխատանքային տեղամասի պարսպապատում, արգելապատնեշներ - Նախազգուշական և ճանապարհային անվտանգության նշաններ - Արտահագուստ և ԱՊՄ - Հասարակական անվտանգության համար նախատեսված հետիոտնային միջանցքներ և պաստառներ - Պահեստավորման տարածքի կազմակերպում - Բարձրության վրա աշխատանքի անվտանգություն - Սանիտարական պայմաններ 	Դաշտային հատուկ դասընթացներ կազմակերպվել են տարբեր խմբերի աշխատողների (ենթակապալառու «City Group»-ի բարձրության վրա աշխատողներ) և վարորդների համար:	Դաշտային դասընթացներ տարբեր խմբերի աշխատողների համար, ինչպիսիք են վարորդները և բարձրության վրա աշխատողները	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	-
Սեպտեմբեր	Դասընթաց չի իրականացվել	2019 թ. սեպտեմբերի 14-ին տեղի ունեցավ առողջապահության և անվտանգության դասընթացը ծածկված բեռնատարների ծածակի օգտագործման և աշխատողների պարտականությունների վերաբերյալ: Մասնակիցների ցուցակը ներկայացված է 3-րդ շաբաթական հաշվետվությունում:	Դաշտային դասընթացներ աշխատողների տարբեր խմբերի համար, ինչպիսիք են վարորդները և բարձրության վրա աշխատողները	Դաշտային համառոտ դասընթաց ԲԱԱ անձնակազմի համար	Դասընթաց չի իրականացվել	ԲԱԱ դասընթացներ տեղում՝ աշխատողների տարբեր խմբերի համար, 22.09.2023 թ.
Հոկտեմբեր	ԱԶԲ անվտանգության քաղաքականության վերաբերյալ իրազեկման դասընթաց ԲԱԱ թեմայով՝ կապալառուի ԻՏԱ անձնակազմի համար իրականացվել է ինժեների ԲՍԱԱ մասնագետի կողմից 2018 թվականի հոկտեմբերի 3-ին:	Դասընթաց չի իրականացվել	Դաշտային դասընթացներ տարբեր խմբերի աշխատողների համար	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

Նյութեր	<p>Իրագրված բարձրացման դասընթաց ԱԶԲ անվտանգության քաղաքականության վերաբերյալ՝ սոցիալական անվտանգության միջոցառումների մասին, իրականացվել է ԱԱԱ ինժեների կողմից 2018 թ. նոյեմբերի 3-ին՝ կապալառուի ինժեներական և անվտանգության անձնակազմի համար: Դասընթացի օրակարգըն է եղել.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ԱԶԲ անվտանգության քաղաքականության հայտարարգրի (SPS, 2009) ներկայացում 2. ԾԻԳ-ի ինժեների և կապալառուի սոցիալական մասնագետների դերը և պարտականությունները: Կտիվ լումներ, ինտերակտիվ հաղորդակցություն, հոյզերի կառավարում: 3. Ծրագրի բողոքների լուծման մեխանիզմ. հիմնական տարրեր, խնդրի վերլուծություն և բողոքի լուծման քայլեր, խնդրի լուծման մոտեցումներ: 4. Գործնական ուսումնասիրություն 5. Մոնիթորինգ և հաշվետվողականություն՝ համաձայն ԱԶԲ-ի նոր ձեռնարկի: 	Դասընթաց չի իրականացվել	Տեղամասային դասընթացներ՝ տարբեր խմբերի աշխատողների համար	Դաշտային բնապահպանական դասընթացներ տարբեր խմբերի աշխատողների համար	Աշխատանքին հատուկ անվտանգության դասընթաց	Դասընթաց չի իրականացվել
Դեկտեմբեր	Դասընթաց չի իրականացվել	ԲԱԱ դասընթաց, որը կազմակերպվել է կապալառուի կողմից կապալառուի և ենթակապալառուների անձնակազմի համար, անցկացվել է 2019 թվականի դեկտեմբերի 21-ին: Ընդհանուր առմամբ, 47 մարդ է մասնակցել դասընթացին: Դասընթացի վերաբերյալ ամբողջական հաշվետվությունը, ներառյալ օրակարգը, թեման, լուսանկարները և մասնակիցների ցանկը, կցված է կապալառուի 2019 թվականի դեկտեմբերի ամսական հաշվետվությանը:	-	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել	Դասընթաց չի իրականացվել

5. ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

52. Հարցերի, մտահոգությունների և բողոքների հետ կապված՝ ծրագրի անձանց (ԱԱ) համար ծրագրի ամբողջ ընթացքում կապահպանվի բողոքների լուծման մեխանիզմ (ԲԼՄ), որը պետք է վարվի ԱԶԲ-ի ուղեցույցների և և քաղաքականությունների խնդիրների լուծման գործառույթի հիման վրա: ԲԼՄ-ի նպատակն է աջակցել դժգոհ անձանց՝ ներկայացնելու իրենց բողոքները և նկարագրել այն մեխանիզմը, որը նախատեսված է նրանց բողոքները ժամանակին և արդյունավետ լուծելու համար: Պոտենցիալ ներգրավված կողմերն են՝ բողոք ներկայացնողները, կապալառուներ, ինժեներներ, ԾԻԳ-ը, գործադիր մարմինը, ՀԿ-ները և դատարանները: ԲԼՄ-ի գործարկման մանրամասները կարելի է գտնել Մրցույթ 3-ի ՇՄԱԳ-ում և Մրցույթ 4-ի և Մրցույթ 5-ի ՆԲԳ-ներում:

53. Համապատասխան բողոքների լուծման մեխանիզմ սահմանվել է Դավիթաշեն-Աշտարակ ճանապարհահատվածի (Մրցույթ 4) և Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի (Մրցույթ 5) ծրագրերի ազդակիր անձանց բնապահպանական մտահոգությունները բավարարելու համար: Գրանցամատյանի հասանելիությունը և Կապալառուի դաշտային գրասենյակում գրանցված բողոքները պարբերաբար ստուգվել են տեղամասային մոնիթորինգային այցերի ընթացքում: Հաշվետու ժամանակահատվածում Մրցույթ 5-ի Կապալառու ասպահովել է մշտական կապը տեղի բնակիչների, ԱԱ-երի և հանրության այլ ներկայացուցիչների հետ:

54. Մրցույթ 3-ի կապալառուի համաձայն, հաշվետու ժամանակահատվածում բողոքներ չեն ստացվել:

55. Մրցույթ 5-ի կապալառուի ամաձայն, հաշվետու ժամանակահատվածում բողոքներ չեն ստացվել:

56. Հաշվետու ժամանակաշրջանում Մրցույթ 5-ի վերաբերյալ բողոքները (տես ստորև աղյուսակ 5-1), որոնք կապված էին ճաքերի, ենթակառուցվածքների վնասների և/կամ տեղափոխման, մուտքի խնդիրների, բիզնեսի կորուստների հետ, դիտարկվել են կապալառուի և վերահսկող ինժեների սոցիալական հարցերի մասնագետների կողմից՝ ԵԿՆ ԾԻԳ-ի հողերի օտարման և վերաբնակեցման մասնագետ Սիրաք Գյուլբուդաղյանի համակարգմամբ:

57. Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջում ԱԱ-երի կողմից բարձրացված բողոքների կարգավիճակը ներկայացված է աղյուսակ 5-1-ում: 2024 թվականի դեկտեմբերի վերջի դրությամբ 34 բողոք մնում է բաց, որոնց կարգավիճակը կներկայացվի հետագա հաշվետվությունների շրջանակում:

58. ԱԶԲ-ին ներկայացված բաց/փակ բողոքների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է եղել սոցիալական անվտանգության երաշխիքների մոնիթորինգի 2023թ. Հունիս – դեկտեմբեր, այնպես էլ 2024 թ. հունվար-հունիս ժամանակահատվածի հաշվետվություններում:

59. 2024 թվականի հունիսի վերջի դրությամբ Մրցույթի 5-ի շրջանակներում առկա բողոքների ամփոփ տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև՝ աղյուսակ 5-1-ում:

Աղյուսակ 5-1. Մրցույթ 5-ի բողոքների կարգավիճակը 2024 թվականի դեկտեմբերի վերջի դրությամբ

Բողոքի Համար	ԱԱ-ի անուն ազգանուն	ԱԱ-ի հասցե	Բողոքի Տեսակ	Բողոքի Բնույթ	Ձեռնարկված Միջոցառումներ	Բողոքների կարգավիճակը 2024 թ. դեկտեմբերի դրությամբ
1.	Աշոտ Եղիազարյան	Շահումյան 16փ., տուն 143	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2018 թվականի հոկտեմբերի 1-ին	Ճաքեր տանը	Այց իրականացվել է 2018թ. հոկտեմբերի 9-ին	ԲԱՑ Ընթացիկ մոնիթորինգ
2.	Նաիրա Տոնոյան	Շրամի 10/1	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2018 թվականի հոկտեմբերի 4-ին	Ճաքեր տանը	Այց իրականացվել է 2018թ. հոկտեմբերի 9-ին: Երկրորդ այցն իրականացվել է 2019թ. հունվարին	ԲԱՑ Ընթացիկ մոնիթորինգ
3.	Արթուր Եղիազարյան	Շահումյան 16փ., տուն 143/6	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2018 թվականի հոկտեմբերի 1-ին	Ճաքեր տանը	Այց իրականացվել է 2018թ. հոկտեմբերի 9-ին:	ԲԱՑ Ընթացիկ մոնիթորինգ
4.	Արթուր Եղիազարյան	Շահումյան 16փ., տուն 143/1	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2018 թվականի հոկտեմբերի 1-ին	Ճաքեր տանը	Տունն ուսումնասիրվել է Կապալառուի կողմից 2018թ. հոկտեմբերի 9-ին:	ԲԱՑ Ընթացիկ մոնիթորինգ
5.	Կարինե Սուքիասյան	Տիչինա 16փ., տուն 148	2018թ. սեպտեմբերին, հոկտեմբերին ՄՆՇՎԽ-ին ներկայացված բանավոր բողոք	Կոյուղու խողովակի վնասում	ՄՆՇՎԽ-ի կողմից 2018թ. հոկտեմբերի 4-ին թիվ 3203/124A1/2018 գրությունն ուղարկվել է Կապալառուին՝ կոյուղու խողովակը վերանորոգելու վերաբերյալ:	ՓԱԿՎԱԾ խողովակը վերանորոգվել է
6.	Անդրանիկ Ղարիբյան	Աջափնյակ խճուղի 7/3, 7/4	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2018 թվականի հոկտեմբերի 16-ին	Խանութի մուտքի հետ կապված խնդիրներ	Խնդիրը փոխանցվել է ճարտարագետներին՝ դիտարկման ու կարծիք հայտնելու համար:	ՓԱԿՎԱԾ Ժամանակավոր, այնուհետև հիմնական հետիոտնային մուտքերն ապահովվել են աշխատանքների ավարտից հետո
7.	Փարանձեմ Ղազարյան	Շերամի 77 փ., տուն 71	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի հունվարի 23-ին	ԱԱ-ի տան մուտքի և ավտոկայանման հետ կապված խնդիրներ		ՓԱԿՎԱԾ Տան ծածկը հեռացվել է: Բողոքը ԱԱ-ի տան մոտ մեքենայի մուտքի և ավտոկայանման բացակայության մասին էր, ինչպես նախկինում էր: Ներկայումս մուտքային ճանապարհի վրա տեղադրվել է տան ծածկ ԱԵԱ-ի համար՝ դեպի իր տուն մոտենալու և մեքենան կայանելու համար: Նշված ծածկն օտարվել է, ինչպես լինում է կառուցվող ճանապարհի դեպքում: Այդ ժամանակ ծածկի սեփականատիրոջը խնդրել էին հեռացնել իր սեփականությունը, քանի որ այն խոչընդոտում էր շինարարությանը և հետևաբար օտարվել է: Սեփականատերը հեռացրել է իր տան ծածկը և այն դրել ԱԱ Փառանձեմ Ղազարյանի տան ճանապարհի վրա՝ այդպիսով խոչընդոտելով, որ ԱԵԱ-ի մեքենան մոտենա և կայանի տան

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

						մոտ: Տան ծածկի սեփականատիրոջը տեղեկացվել է, որ հնարավորինս շտապ հեռացնի ծածկը:
8.	Հայկ Բարսեղյան	Հաղթանակ պող. 1/6	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի հունվարի 24-ին	Ճաքեր «Նաիրի» հյուրանոցում	Այց՝ իրականացված 2019 թվականի հունվարին: Մեկ այլ այց՝ իրականացված 2019 թվականի օգոստոսին	ՓԱԿԱԾ 2019 թվականի օգոստոսի այցի արդյունքները ցույց տվեցին, որ ճաքերը շինարարական աշխատանքների հետևանք չեն, այլ առաջացել են սեփականատիրոջ կողմից իրականացված հարակից շինարարության պատճառով
9.	Աշոտ Դավթյան	Շերամի 34/3	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2018 թվականի մայիսին	Ճաքեր տանը, անհանգստություն հաշմանդամ որդու համար	Այց՝ իրականացված 2018 թվականի հունիսի 1-ին	ՓԱԿԱԾ Տունն օտարվել է հաշմանդամ ԱԱ-ի վրա բացասական ազդեցություններից խուսափելու նպատակով
10.	Կարեն Ամիրյան	Շերամի 76/5	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի փետրվարի 14-ին	Ճաքեր տանը, վնասված կոյուղու խողովակ և էլեկտրական լարեր	Այց՝ իրականացված 2019 թվականի մարտի 1-ին	ԲԱՑ Պետք է անցկացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն: Կոյուղու խողովակը, ինչպես պարզվել է, ԱԱ-ի կողմից նշված հատվածում չի եղել: Կոյուղատար խողովակ առկա է ԱԱ-ի տան հակառակ կողմում, որին ԱԱ-ի տունը կարող է միանալ, եթե դիմի համապատասխան կազմակերպությանը («Վեոլիա Ջուր» ընկերություն): Ինչ վերաբերում է վնասված էլեկտրական մալուխներին, որոնք կարող են վտանգ ներկայացնել հանրության համար, տրվել է ժամանակավոր լուծում մինչև հիմնական լուծումը, այն է՝ վերականգնել էլ.մալուխների նախնական վիճակը/ տեղադրումը:
11.	«Նոյ» Տաքսի Սերվիս	Շերամի 100/1	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի մարտի 29-ին	Ճաքեր շենքում	Այց՝ իրականացված 2019 թվականի ապրիլի 4-ին	ԲԱՑ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
12.	Քաջիկ Խաչատրյան	Շերամի 31/4	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի ապրիլի 10	Խողովակաշարի խրամատի տեղակայումը վնասում է շենքի աստիճանները	Կապալառուի ներկայացուցչի կողմից ՏԱ-ի հետ անցկացվել է ոչ պաշտոնական քննարկում: Արդյունքում ձեռք է բերվել համաձայնություն, որը բավարարել է ՏԱ -ին	ԲԱՑ Ընթացիկ մոնիթորինգ
13.	Թեհմինե Կիրակոսյան	Շերամի 100/1	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի ապրիլի 12-ին	Ճաքեր տանը	Այց՝ իրականացված 2019 թվականի մայիսի 4-ին	ԲԱՑ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

14.	Վաղարշակ Ավետիսյան	Շերամի 9/35	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի մայիսի 6-ին	Ճաքեր տանը	Այց՝ իրականացված 2019 թվականի մայիսի 6-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
15.	Մանուշ Սարգսյան	Շահումյան 16փ., տուն 164	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի մայիսի 13-ին	Ջրի հոսք ԱԱ-ի տուն	Տնայց 2019 թվականի մայիսի 14-ին	ԲԱՅ Ջրի արտահոսքը չի եղել շինարարության հետևանքով : Այն եկել էր «Վահագնի» թաղամասից՝ ողողելով շինհրապարակը և ԱԱ-ի տունը: Այդ մասին պարզաբանումներ է տրվել ԱԱ-ին: ԱԱ-ն դիմել է դատարան, և դատարանը ներգրավել է Երևանի քաղաքապետարանին որպես երրորդ կողմ:
16.	Արմինե Կարապետյան	Շերամի 10/12	անավոր բողոք՝ 2019 թվականի մայիսի 3-ին	Շինարարական աշխատանքների հետևանքով պատշգամբի թուլացում	Կապալառուի ներկայացուցիչը այցելել է ՏԱ-ին և հիշեցրել, որ կառուցումից հետո պետք է իրականացվի հետազոտություն, երբ շինարարական աշխատանքները կավարտվեն	ԲԱՅ Ընթացիկ մոնիթորինգ
17.	Մանուշ Սարգսյան	Շահումյան 16փ., տուն 164	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հունիսի 14-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի հունիսի 14-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
18.	Արամ Զաղացապանյան	Շերամի 88/7	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հունիսի 9-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի հունիսի 9-ին	ՓԱԿՎԱԾ ԾԻԳ-ի կողմից պատրաստվել և իրականացվել է ԱԱ-ի տան օտարման ՈՒԳՊ: ՈՒԳՊ-ի իրականացման վերաբերյալ համապատասխանության հաշվետվությունն ԱԶԲ-ի կողմից հաստատվել է 2021թ. նոյեմբերին:
19.	Անուշ Հարությունյան	Շերամի 104/7	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հունիսի 14-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի հունիսի 14-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
20.	Լևոն Արիստակեսյան	Բաբաջանյան 4-րդ շենք, բն. 32	Գրավոր բողոք՝ 2019 թվականի հունիսի 19-ին	Շինարարական աշխատանքների հետևանքով ծառերի հատում: Խմելու ջրի խողովակի վնասում շինարարական աշխատանքների հետևանքով:	Վնասված խմելու ջրի խողովակը վերանորոգվել է: Բացի այդ, ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է հին խողովակները փոխարինել նորերով: Ինժեներների կողմից նկատվել է, որ կապալառուի աշխատանքները եղել են ՀՕՏԾ-ի սահմաններում, հետևաբար ԱԱ-ի բողոքը ոչ վավեր էր:	ՓԱԿՎԱԾ Ծառերի և ծառերի տակ գտնվող հողամասի փոխհատուցման վերաբերյալ միջոցառումների ծրագիր ՈւԳՊ-ն մշակվել և իրականացվել է ԾԻԳ-ի կողմից: ՈւԳՊ-ի իրականացման համապատասխանության հաշվետվությունը կուղարկվի ԱԶԲ-ին հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում:
21.	Կարինե Մկրտչյան	Շահումյան 16փ., տուն 160	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հուլիսի 6-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի հուլիսի 6-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

22.	Էդուարդ Բարչամյան	Շահումյան 16փ., տուն 158	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հուլիսի 6-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի հուլիսի 6-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
23.	Սալվի Հարությունյան	Շերամի 111/8	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հուլիսի 9-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի օգոստոսի 9-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
24.	Անուշ Հարությունյան	Շերամի 114/7	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հուլիսի 14-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի հուլիսի 14-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
25.	Ալինա Ավագյան	Շերամի 7/9	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի օգոստոսի 9-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի օգոստոսի 14-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
26.	Կիմա Սուքիասյան	Շահումյան 16, հ. 148	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի օգոստոսի 15-ին	Ճաքեր տանը	Տնայց և հետազոտում 2019 թվականի օգոստոսի 15-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
27.	Կիմա Սուքիասյան	Շահումյան 16, հ. 148	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի սեպտեմբերին	Ճաքեր տանը	Տունը հետազոտվել է 2019 թվականի օգոստոսի 15-ին Տունը վերայցելվել է 2019 թվականի սեպտեմբերի 26-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
28.	Անուշ Հարությունյան	Շերամի 104/7	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի սեպտեմբերի 13-ին	Ճաքեր տանը	Տունը հետազոտվել է 2019 թվականի օգոստոսի 6-ին Տուն այց կրկին իրականացվել է 2019թ. հոկտեմբերի 25-ին:	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
29.	Մերի Մարտիրոսյան	Շահումյան 16, հ. 122	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի սեպտեմբերին	Ճաքեր տանը	Տունը հետազոտվել է 2019 թվականի սեպտեմբերի 6-ին Տուն այց կրկին իրականացվել է 2019թ. հոկտեմբերի 3-ին:	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
30.	Սալվի Հարությունյան	Շերամի 111/8	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հոկտեմբերի 15-ին	Ճաքեր տանը	Տուն այց կրկին իրականացվել է 2019թ. նոյեմբերի 18-ին:	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
31.	Մանուշ Սարգսյան	Շահումյան 16, հ. 164	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հոկտեմբերի 15-ին	Ճաքեր տանը	Տունը հետազոտվել է 2019 թվականի հուլիսի 4-ին Տուն այց կրկին իրականացվել է 2019 թվականի նոյեմբերի 11-ին	ԲԱՅ Պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն
32.	Կարեն Հովսափյան	Շերամի 104/1	Բանավոր բողոք՝ 2019 թվականի հոկտեմբերի 29-ին	Ճաքեր այգու քարե ցանկապատին	Քարե պարիսպն ուսումնասիրվել է 2019թ. հոկտեմբերի 29-ին: Տուն այց կրկին իրականացվել է 2019թ. նոյեմբերի 21-ին:	ՓԱԿՎԱԾ (Փոխհատուցումը վճարվելու է ԾԻԳ-ի կողմից, Ինժեները պարզել է վնասների պատճառները, որոնք կապված էին տեղանքում հողային աշխատանքների հետ) Ինժեների կողմից պատրաստվել է ՈՒԳՊ և ներկայացվել ԾԻԳ-ի վերանայմանը:

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

						ԾԻԳ-ի կողմից ՈՒԳՊ-ն հաստատվել է 2020թ. մայիսի 4-ին և համապատասխանաբար իրականացվել:
33.	Արթուր Եղիազարյան	Շահումյան 16, 143/1	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի դեկտեմբերի 11-ին	Ճաքեր տանը և փլուզված քարե պարիսպ այգում	Տունը հետազոտվել է 2018 թվականի հունիսին Տուն կրկին այց է կատարվել 2020 թվականի հունվարի 9-ին	ԲԱՅ Տան ճաքերի համար պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն: Փլուզված քարե պարիսպը պետք է վերականգնվի Կապալառուի կողմից իր միջոցների հաշվին:
34.	Արամ Քլջյան	Շահումյան 38/5	Բանավոր բողոք՝ Երևանի քաղաքապետարանի թեժ գծի միջոցով	Ճաքեր շինության վրա (արհեստանոց)	Շինությունն ուսումնասիրվել է 2020թ. փետրվարի 19-ին:	ԲԱՅ Ճաքերի վերաբերյալ հաշվետվություն է պատրաստվել և ներկայացվել ԾԻԳ վերանայման համար:
35.	Անահիտ Մելքոնյան	Շահումյան 4	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2020 թվականի մարտի 2-ին	Ճաքեր տանը	Տունը հետազոտվել է 2020 թվականի մարտի 5-ին և 23-ին	ԲԱՅ Ճաքերի վերաբերյալ հաշվետվություն է պատրաստվել և ներկայացվել ԾԻԳ-ին՝ վերանայման համար
36.	«ՆՈՅ ՏՐԱՆՍ»	Շերամի 100/4	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2020 թվականի փետրվարի 28-ին	Ճաքեր շինության վրա (արհեստանոց)	Շինությունն ուսումնասիրվել է 2020թ. մարտի 5-ին	ԲԱՅ Ճաքերի վերաբերյալ հաշվետվություն է պատրաստվել և ներկայացվել ԾԻԳ-ին՝ վերանայման համար
37.	Լյովա Բանդուրյան	Շահումյան 16, 156	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի մարտի 25-ին	Փոխհատուցման չվճարման մասին բողոք	Ուսումնասիրվել է 2020թ. ապրիլի 20-ին:	ՓԱԿՎԱԾ ՈՒԳՊ-ն պատրաստվել է ԾԻԳ-ի կողմից և հաստատվել է ԱԶԲ-ի կողմից: ՈՒԳՊ-ն իրականացվել է, և փոխհատուցումը տրամադրվել է ԱԵԱ-ին:
38.	Արամ Զաղապալյան	Շերամի 88/7	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2019 թվականի սեպտեմբերի 13-ին	Ճաքեր տանը	Հետազոտվել է 2020 թվականի հոկտեմբերի 27-ին	ՓԱԿՎԱԾ Նույնը, ինչը N 18-ի դեպքում
39.	Անահիտ Մելքոնյան	Շերամի 4	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին	Ճաքերի վերաբերյալ բողոք	Հետազոտվել է 2020 թվականի սեպտեմբերի 11-ին	ԲԱՅ Ճաքերի մասով 2-րդ հաշվետվությունը պատրաստվել է 2020թ. նոյեմբերի 3-ին: Հաշվետվությունները ներկայացվել են ԱԱ-ին: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն:
40.	Սավի Հարությունյան	Շերամի 111/8	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված Երևանի քաղաքապետարանին 2020 թվականի հոկտեմբերի 1-ին	Ճաքերի վերաբերյալ բողոք	Հետազոտվել է 2020 թվականի նոյեմբերի 19-ին	ԲԱՅ Ճաքերի մասով հաշվետվությունը պատրաստվել է 2020թ. նոյեմբերի 25-ին: Հաշվետվությունը ներկայացվել է ԱԵԱ-ին: Շինարարական աշխատանքների ավարտից

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

						հետո պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն:
41.	Արտակ Կարապետյան	Շերամի 96/13	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2020 թվականի սեպտեմբերի 23-ին	Ճաքերի վերաբերյալ բողոք	Հետազոտվել է 2020 թվականի նոյեմբերի 19-ին	ԲԱՑ Ճաքերի մասով հաշվետվությունը պատրաստվել է 2020թ. դեկտեմբերի 25-ին: Հաշվետվությունը ներկայացվել է ԱԱ-ին: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո պետք է իրականացվի հետշինարարական ուսումնասիրություն:
42.	Գևորգ Մխիթարյան	Ամառանոցային 2, 81	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2020 թվականի սեպտեմբերի 24-ին	Ճաքերի վերաբերյալ բողոք	Հետազոտվել է 2020 թվականի դեկտեմբերի 28-ին	ԲԱՑ Ճաքերի մասով հաշվետվությունը պատրաստվել է 2020թ. դեկտեմբերի 28-ին:
43.	Վարդան Ավետիսյան	Բաբաջանյան 3/1	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2021 թվականի ապրիլի 1-ին	Փոխհատուցման պահանջ՝ բիզնեսի ժամանակավոր փակման պատճառով		ՓԱԿՎԱԾ Ձեռնարկատիրական գործունեության ժամանակավոր դադարեցման համար փոխհատուցման տրամադրման մասով ՈԻԳՊ-ն հաստատվել է ԱԶԲ-ի կողմից: Փոխհատուցման գումարը փոխանցվել է ԱԱ-ի բանկային հաշվին:
44.	Նունե Դիլոյան	Բաբաջանյան 29/4	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2021 թվականի ապրիլի 20-ին	Փոխհատուցման պահանջ՝ շինարարության պատճառով ֆինանսական կորուստների համար		ՓԱԿՎԱԾ ԱԱ-ի բողոքը մերժվել է, քանի որ ձեռնարկատիրության մուտքն ու մոտենալու հնարավորությունը փակ չեն:
45.	Սավի Հարությունյան	Շերամի 111/8	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2021 թվականի մայիսի 10-ին	Պահանջ՝ հողամասի մոտ հենապատի կառուցման համար		ՓԱԿՎԱԾ Մերժվել է: ԱԵԱ-ին պարզաբանվել է, որ հենապատերի կառուցումը կախված է տեխնիկական պայմաններից, իսկ իր դեպքում այն նախատեսված չէ:
46.	Անահիտ Մելքոնյան	Շերամի 4	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2021 թվականի մայիսի 13-ին	Պահանջ՝ ճաքերի համար փոխհատուցում տրամադրելու		ԲԱՑ Նույնը ինչ N39-ի դեպքում:
47.	Ավինա Ղահրամանյան	Շերամ 73	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված Երևանի քաղաքապետարանին 2021 թվականի նոյեմբերի 4-ին	ԱԱ-ն և իր ընտանիքի անդամները 2010թ-ից երկրից դուրս են գտնվել և վերջերս են տեղեկացել, որ իրենց ավտոտնակը քանդվել է: ԱԱ-ի փաստաբանը		ՓԱԿՎԱԾ Մերժվել է: ԱԱ-ին պարզաբանվել է, որ ավտոտնակը ՔԿԶՆ ծրագրի շրջանակներում չի քանդվել, իսկ ՄՁՈԻ-ի ընթացքում նշված հասցեով ավտոտնակ չի եղել: ԱԵԱ-ի իրավաբանին են տրամադրվել նշված հասցեի՝ Google Earth-ի էկրանի պատկերները և

Բնապահպանական մոնիթորինգի կիսամյակային հաշվետվություն
Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 2

				պահանջել է փոխհատուցում քանդված ավտոտնակի համար:		նկարները, որ ապացուցում են, որ ՄՁՈՒ-ի պահին ավտոտնակ չի եղել:
48.	Վարդան Հակոբյան	Շերամ 7/7ա	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությանը 2021 թվականի դեկտեմբերի 1-ին	ԱԱ-ն բողոքում էր, որ նա ապրել է Շերամի 7/7 հասցեում գտնվող մետաղական կրպակում և միայն վերջերս է թույլ տվել իր հարազատներին բնակվել նշված հասցեում: ԱԱ-ն խնդրում էր տրամադրել փոխհատուցում կամ տեղեկատվություն, թե ում է փոխանցվել փոխհատուցումը:		ՓԱԿՎԱԾ Մերժվել է: ԱԱ-ին պարզաբանվել է, որ նշված հասցեն ներառված չէ ազդեցության ենթարկված գույքերի ցանկում:
49.	Արսեն Բաբայան	Բաբաջանյան 18/4	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2021 թվականի դեկտեմբերի 27-ին	ԱԱ-ն բողոքել է, որ շին. աշխատանքների պատճառով իր բիզնեսը կորուստներ է կրում, և պահանջել է փոխհատուցում: ԱԱ-ի ավտոպահեստամասերի խանութի մուտքն արգելափակված է:		ՓԱԿՎԱԾ ԱԱ-ին տրամադրվել է լրացուցիչ փոխհատուցում:
50.	Համին Գրիգորյան	Բաբաջանյան 2	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված Երևանի քաղաքապետարան	ԱԱ-ն բողոքում էր, որ շին. աշխատանքների հետևանքով իր ավտոտնակի մուտքն արգելափակվել է, և նա չի կարողանում ներս մտնել:		ՓԱԿՎԱԾ Կապալառուն ծանուցվել է, և նույն օրը ավտոտնակի մուտքը բացվել է:
51.	Լիզա Գրիգորյան	Բաբաջանյան 8/4, 8/5	Գրավոր բողոք՝ ներկայացված ԾԻԳ-ին 2022 թվականի ապրիլի 4-ին	ՏԱ-ն բողոքել է, որ ինքը վարում է բիզնես, և իր աշխատակիցները աշխատելու են ոչ ապահով պայմաններում, քանի որ կառուցվելիք ճանապարհն անցնելու է իր շինությանը շատ մոտ:		ԲԱՑ ԱԱ-ի բողոքի հիման վրա իրականացվել է դաշտային այց: Շենքի առկա ճաքերի վրա լրացուցիչ կաշուն պիտակներ են փակցվել, և ԱԱ-ին պարզաբանվել է, որ իրականացվելու է հետշինարարական ուսումնասիրություն:

6. ՏԲԿՊ-Ի ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

6.1 ՏԲԿՊ վերանայում

60. Ընթացիկ հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքները ավարտված են:

61. ՆԳՀ/ՏԲԿՊ-ով սահմանված պահանջները հիմնականում եղել են իրագործելի, և կապալառուները հաստատել են իրենց պատրաստակամությունը իրականացնել ՏԲԿՊ-ով սահմանված բոլոր պահանջները:

5. ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՓԱՐՁ ԵՎ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

7.1 Լավագույն փորձ

62. Հաշվետու ժամանակահատվածում որևէ հատուկ դեպք՝ կապված լավագույն փորձի հետ, չի արձանագրվել, քանի որ Մրցույթ 3-ի և Մրցույթ 5-ի շինարարական բոլոր աշխատանքներն արդեն ավարտված են:

7.2 Կատարելագործման/բարելավման հնարավորություններ

63. Հաշվետու ժամանակահատվածում ԲԱԱ կատարողականի համապատասխանության կատարելագործման/բարելավման հնարավորությունները, որոնք սահմանված են ՆԳՀ/ԲԿՊ/ՏԲԿՊ-ում, բավարար են:

6. ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

8.1 Ամփոփում

64. **Մրցույթ 3-ի** շրջանակներում շինարարական աշխատանքները մեկնարկել են 2019 թվականի սեպտեմբերի 6-ին և վերսկսվել ապրիլի 15-ին: Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի շինարարական աշխատանքներն արդեն ավարտված են (2022 թվականի հուլիսի 4-ին), իսկ Արգավանդ-Բաբաջանյան հատվածի շինարարությունը ավարտվել է 2023 թվականի հունիս ամսվա վերջում: Արգանդ-Շիրակ և Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի միջև միջև առկա է մոտ 1 կմ երկարությամբ ճանապարհահատված, որը ներառված չէ ոչ Արգավանդ-Շիրակ, ոչ էլ Բաբաջանյան-Աշտարակ հատվածներում: Այս հատվածի վերակառուցման նախագիծը մշակվել է Էգիս ընկերության կողմից և տրամադրվել է Մրցույթ 3-ի շինարարական կապալառու «Լևանտինա Ինխեստերիա Կոնստրուկսիոն Սի.Էլ.» ընկերությանը (ենթակապալառուներ՝ JV Eiffage Genie Civil և Caucasus Road Project): Արգավանդ-Բաբաջանյան 1 կմ-ոց հատվածի շինարարական աշխատանքները սկսվել են 2022 թվականի օգոստոսի 12-ին: Այս հատվածը ներառում է մոտ 1 կմ առկա ճանապարհահատվածի վերակառուցում, ներառյալ ճանապարհի ամբողջ ծածկույթի փոփոխությունը, եզրաքարերի փոխարինումը, ճանապարհի գծանշումները և ճանապարհային նշանների տեղադրումը: Առաջարկվող աշխատանքները նշանակալի փոփոխություններ չեն ենթադրել ՆԳՀ/ԲԿՊ թարմացումների առումով:

63. **Մրցույթ 3-ի** շրջանակներում բոլոր շինարարական աշխատանքներն ավարտվել են 2023 թվականի հունիսի 30-ին:

64. **Մրցույթ 4-ի** Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհային հանգույցի շինարարությունն ու թերությունների ծանուցման ժամանակահատվածն ավարտված է: Այնուամենայնիվ, 2021 թվականի սկզբին ԱԶԲ-ն (Ասիական Զարգացման Բանկ) վարձել էր աղմուկի հետազոտության անհատ խորհրդատու և իրականացրել աղմուկի մոդելավորում/հետազոտություն Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհային հանգույցի ողջ երկայնքով: Հետազոտության/մոդելավորման արդյունքների հիման վրա ԱԶԲ-ն առաջարկել է կառուցել աղմկապաշտպան պատնեշներ՝ նախագծի համապատասխանությունը ԱԶԲ-ի անվտանգության պահանջներին բավարարելու համար: 2021 թվականի մայիսին ԾԻԳ-ի բնապահպանության մասնագետը ուսումնասիրել է առաջարկությունները և հայտնաբերել, որ առաջարկված աղմուկի պատնեշների կառուցման հատվածներում մի քանի փոփոխություն է տեղի ունեցել (նոր շինարարություններ, նոր մուտքերի բացում և այլն), ինչի արդյունքում առաջարկել է աղմուկի հետազոտության վերանայում՝ Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհային հանգույցում ստեղծված նոր իրավիճակին և պայմաններին համապատասխան:

65. Աղմուկի հետազոտության վերանայումը կատարվել է ԱԶԲ-ի կողմից վարձված աղմուկի փորձագետի կողմից 2021 թվականի օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսներին: 2021 թվականի հոկտեմբերին ԱԶԲ-ի, ԾԻԳ-ի բնապահպանության մասնագետի և ԱԶԲ-ի կողմից վարձված աղմուկի փորձագետի մասնակցությամբ իրականացվել են մի քանի համատեղ տեղազննումներ՝ փոփոխությունները հասկանալու, աղմուկի պատնեշների կառուցման հավանական բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունները գնահատելու և դրանց կառուցման

իրագործելիությունը պարզելու նպատակով: Բացի այդ, նախնական հանդիպումներ են անցկացվել ազդակիր անձանց հետ՝ հաշվի առնելու նրանց առաջարկություններն ու մտահոգությունները:

66. Բազմաթիվ տեղազննումների և հանդիպումների արդյունքում ԱԶԲ-ն և ԾԻԳ-ն որոշել են սկսել շինարարության իրագործելիության հետազոտությունը, որը 2022 թվականին իրականացվել է **Տրանշ 2-ի** ինժեներ Էգիս Ինթերնեյշնլը ընկերության կողմից՝ առաջարկված աղմուկի պատնեշների համար: ԵԿՆ ԾԻԳ-ի խնդրանքով Էգիս Ինթերնեյշնլը տեղում իրականացրել է հետազոտություններ՝ կապված Դավթաշեն-Աշտարակ ճանապարհային հանգույցում աղմկապաշտպան պատնեշների տեղադրման հնարավորության հետ:

67. Նախագծային աշխատանքները իրականացվել են Էգիս Ինթերնեյշնլի կողմից, որոնց հիման վրա 2024 թվականի հունվարին Լևանտինա Ինխեներիա Կոնստրուկսիոն Սի.Էլ. ընկերության կողմից մեկնարկել են մոտ 465 մ երկարությամբ աղմկապաշտպան պատնեշների տեղադրման աշխատանքները, որոնք ավարտվել են 28.03.2024 թվականին:

68. **Մրցույթ 5-ի** համար Երևանի քաղաքապետարանը 2017 թվականի դեկտեմբերի 11-ին պայմանագիր է ստորագրել իտալական ՏԻՐՐԵՆԱ ՍԿԱՎԻ Էս.Փի.Էյ ԲԸ հետ Բաբաջանյան-Աշտարակ մայրուղու համար:

69. Երևանի քաղաքապետարանը տեղեկացվել է Տիրենա Սկավի բաժնետիրական ընկերության լուծարողների կողմից, որ ընկերություն սնանկ է: 2023 թվականի մայիսի 29-ին Երևան քաղաքի ավագանին լուծարել է Տիրենա Սքավի ԲԸ շինարարական ընկերության հետ կնքված պայմանագիրը (2023թ. 2-րդ եռամսյակ), այդ մասին համապատասխան ծանուցում ուղարկելով կապալառուին և առաջարկելով պայմանագրի փոխանցում նոր կապալառուին՝ «Խաչհար» ՍՊԸ-ին, որը պայմանագրի շրջանակում հաստատված ենթակապալառու էր:

70. ԱԶԲ-ի (Ասիական զարգացման բանկ) հետ խորհրդակցությունների արդյունքում որոշվեց Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի մնացած մասի շինարարությունը փոխանցել Լևանտինա Ինխեներիա Կոնստրուկսիոն Սի.Էլ. ընկերությանը, քանի որ այս ընկերությունը ՔԿԶՆ ծրագրի միակ գործող կապալառու է և ունի բավարար կարողություններ: Այս փոխանցումը ձևակերպվել է 2023 թվականի երրորդ եռամսյակում: Կապալառուի աշխատանքի մեկնարկի ամսաթիվը սահմանվել է 29.08.2023, իսկ ավարտի ամսաթիվը՝ 22.12.2023 (2023թ. 4-րդ եռամսյակ):

71. 2023 թվականի դեկտեմբերի վերջում Մրցույթ 5-ի շրջանակում (Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի մնացած մասի շինարարություն) շինարարական աշխատանքները եղել են հիմնականում ավարտված:

72. Հաշվի առնելով, որ 1+820 - 1+980 կմ հատվածը (Բ հատված) հանվել է աշխատանքների ծավալից, կապալառուին համապատասխան միջոցառումներ է ձեռնարկել տվյալ հատվածը հանրության համար անվտանգ դարձնելու համար՝ մինչև հետագայում շին. աշխատանքների վերսկսումը: Հանրային անվտանգության որոշ միջոցառումներ այնուամենայնիվ լիարժեք չեն պահպանվում տեղի բնակիչների և վարորդների անփութության հետևանքով, քանի որ չնայած ճանապարհային նախագուշակական նշանների առկայությանն առ այն, որ նշված հատվածներում երթևեկությունն արգելված է, որոշ վարորդներ շարունակում են երթևեկել այդ հատվածներով:

73. Բողոքների լուծման մեխանիզմը ստեղծվել է բոլոր այն համայնքներում, որտեղ իրականացվել են շինարարական աշխատանքներ: Նախքան շինարարությունը կազմակերպվել են հանրային քննարկումներ և պարբերական հաղորդակցություն ազդակիր համայնքների հետ, և բոլոր համայնքներում բողոքների լուծման մեխանիզմի ճիշտ գործարկումը պարբերաբար ստուգվել է: 2024 թվականի դեկտեմբերի վերջի դրությամբ 34 բողոք մնում է բաց, որոնց կարգավիճակը կներկայացվի հետագա հաշվետվությունների շրջանակում:

8.2 Առաջարկություններ

73. Սույն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար առաջարկություններ չկան:

7. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1. Հետշինարարական բնապահպանական աուդիտ

Post Construction Environmental, Health & Safety Audit Checklist

Project: SUDIP Tranche 2. Construction of L3293-ICB/ CW-T5-SS: Construction of Road links of Yerevan Western Ring Road

Implementing Agency:	YM PIU ¹
Scope of Inspection:	Babajanyan - Ashtarak Highway
Attendees Name & Position:	Kristine Sahakyan, Environmental Specialist
Date:	08.10.2024
Weather Condition:	Partly cloudy

Preamble/Note: For Tender 5, Yerevan Municipality signed the contract with TIRRENA SCAVI S.p.A. (Italy) contractor for Babajanyan-Ashtarak highway on 11 December 2017. YM has been informed by Liquidators of Tirrena Scavi that Tirrena Scavi is insolvent after which YM has terminated the Contract on 29 May 2023, notifying the contractor accordingly and proposed an assignment of the Contract to new Contractor (Khachhar LLC), which was approved sub-contractor under the Contract).

In consultation with ADB it was decided to assign the construction of remaining part of Babajanyan-Ashtarak road link to Levantina Ingenieria Y Construcccion S.L. as this company is only acting Contractor under SUDIP and has enough capacity. This assignment was formalized during Q3 reporting period (2023). The Commencement Date for the Contractor was 29.08.2023 and the Completion Date was 22.12.2023. By the end of December 2023 construction activities under Tender 5 are completed.

The construction works of Sector B of Babajanyan-Ashtarak road section from km 1+820 to km 1+980 was not possible due to circumstances independent of the Yerevan Municipality, as there was a court case, within the framework of which the court adopted a decision to enforce the claim, imposing a ban on the construction of the road, on the real estate at 46/1 G. Sheram Street, Yerevan.

As a result of all this, no activities, including construction works, have been allowed to be carried out in that section since May 8, 2023.

The construction of this Babajanyan-Ashtarak road section is planned to be carried out during January-December 2025, with the estimated cost of construction works amounting to about 340 million AMD.

It should be noted that this estimate still need to be approved by the Yerevan City Council, the session of which is scheduled for the end of December this year.

In the event of a resolution of the above-mentioned legal dispute on the Babajanyan-Ashtarak road section, the owner of the territory will need to be provided with compensation.

---

¹ This report was prepared by YM PIU environmental specialist, because there is no valid contract with Contractor, therefore the responsible construction company is out.

No.	Գործունեություն/ Ասպեկտներ	Հավանական ազդեցություններ	Իրականացված միջոցառումներ	Check (Այո / Ոչ / Ոչ կիրառելի)	Բողոքի կարգավիճակը
SUDIP Tranche 2. Construction of L3293-ICB/CW-T5 SS: Construction of Road links of Yerevan Western Ring Road Babajanyan - Ashtarak Highway					
1.	Հողի օտարում և օգտագործում	Additional land acquisition or temporary use. Trees, bushes cut down, vegetation clearance	Additional land acquisition was not required. All the temporary used territories are cleaned and handed over. Additionally, 4390 trees and 7938 shrubs were cut in private sector according signed agreement with the property owner. Compensation regulated by LARP- implemented by Yerevan Municipality.	Այո	Ավարտված
2.	Վայրի բնություն, ազգային պարկեր, այլ պահպանվող տարածքներ	Damage to important habitats and ecosystem	National Parks and/or other Protected Areas were not present at Project area. Damage to the important habitats and/or ecosystems not recorded.	Այո	Ավարտված
3.	Պատմամշակութային վայրեր	Impacts, chance finds, used territory have been properly handled and closed/surrendered.	Impacts on cultural or historical sites were not recorded. Chance fins were not recorded.	Ոչ	-
4.	Ջրային մարմիններ	Land slide, soil erosion, change in riverbed and landscape, accidents	Impacts on water bodies were not recorded. Instrumental measurements of water quality were carried out throughout the entire period of the construction, when the civil works were implemented in close vicinity to Hrazdan Down Channel, specially crossing Babajanyan-Ashtarak road section near Tichina street.	Ո/Կ	-
5.	Աշխատողների առողջություն և անվտանգություն	Occupational Health and Safety incident/accidents, Covid 19, other diseases	Accidents/incidents have not been recorded during Project implementation phase; no procedures required. The COVID-19 control measures were in place when it was needed.	Այո	Ավարտված
6.	Ծրագրի տարածքի բուսականության վերականգնում (վերատնկում)	Trees and shrubs cut down and planted	Totally 519 trees were catted in the public areas of the of Malatia-Sebastia and Ajapniak administrative districts within the project implementation. Within the framework of the 2023-2024 landscaping/greening works By the "Landscape Gardening and Environmental Protection" CNCO appropriate tree planting works were carried out in the public areas of the Malatia-Sebastia and Ajapniak administrative districts, where a properly functioning irrigation system is available. Totally 515 trees and 20,929 bushes in the Malatia-Sebastia and Ajapniak administrative districts were planted. Additionally, in the newly created "Park of Glory", located in the Malatia-Sebastia administrative district, has also planted 4,518 trees and bushes.	Այո	Ավարտված
7.	Օդի որակ	Air quality deterioration due to new road GHG, dust emissions caused by trucks can occur	Evaluation of air quality is implemented, instrumental measurements conducted on 21 of February, 2024 (post-construction measurements). Results were presented separately.	Այո	Ավարտված
8.	Բնակչության համար աղմուկի ասպեկտները	Noise barriers	Noise barriers have been installed for Tender 5 and Tender 4. Davtashen-Ashtarak Link. For Tender 4 the installation of noise barriers with a length of about 465m was launched in January 2024 by Levantina Ingenieria Y Construccion S.L. and finished on 28.03.2024.	Այո	Ավարտված
9.	Բնակչության համար աղմուկի ասպեկտները		Periodic vibration measurements during construction were implemented by the Engineer based on the direct contract is signed between the YM and Egis international. In terms of impact on the health of APs, vibration levels were not exceeded, and the results were generally within the permissible levels set by	Այո	Ավարտված

			sanitary norms ² .		
10.	Բուսահող		During Project implementation generated topsoil has been mainly used for at place to recover territories from where the topsoil has been generated.	Այո	Ավարտված
11.	Թափոնների կառավարում		All the waste collected from the site and territories cleaned properly. Waste removal from the site implemented according SEMP. Waste is disposed at the landfill based on YM permission. Waste disposed at Nubarashen landfill based on construction permit N01/18-100210-1406 dated 04.11.2019 provided by YM (Yervan Municipality).	Այո	Ավարտված
12.	Երթևեկության կառավարում	Hazards and safety issues related to traffic	All the road signs are installed based on Traffic Management Plan approved by Road Police.	Այո	Ավարտված
13.	Հանքավայրեր և քարհանքեր	Borrow sites and quarries restored	Borrow sites and quarries were not used for the Project. The excavated materials from the earthworks were used for embankment. Contractor used materials from licenced suppliers.	Ո/Կ	-
14.	Գոյություն ունեցող ենթակառուցվածքներ	Damage or disturbance to existing services (supply of electricity, water, gas, telecom etc.)	All the damages and disturbance of the existing services which happened during construction are restored. No complaints regarding this issue.	Այո	Ավարտված
15.	Ճամբարային տարածքների հարմարություններ	All temporary/field plants (asphalt, concrete, crushing, etc.) have been dismantled and removed.	Field plants were not established for the Project.	Ո/Կ	-
		Permanently operating plants (asphalt, concrete, crushing, etc.) have been properly handled and closed/surrendered.	Permanently operating plants: Before 29 May 2023 the Asphalt and concrete plant belong and situated in the Khachar LLC was used, which was operating not only for the current Project. After that asphalt and concrete production implemented at the Kapavor LLC base, which also was operating not only for the current Project. The operation of these plants were compliant with Projects' environmental/ safety requirements. Closures were not needed.	Այո	Ավարտված
		All temporary facilities removed and cleaned up	All temporary facilities were removed, territory was cleaned properly.	Այո	Ավարտված
16.	ԲԼՄ	Զրուծված բողոքներ ազդակիր անձանցից	Post-construction survey implemented on 8 of October, 2024. Although the majority of complaints are closed, there are still some open cases. Detailed information on open/closed complaints to the ADB were provided in the Environmental semi-annual monitoring reports, as well as in the Social safeguard semi-annual report for period January-June 2024. The status of the complaints will be presented in future EMRs.	Այո	Ավարտված մասամբ
ԾՐԱԳՐԻ ԲՆԱՊԱՀՎԱՆԱԿԱՆ, ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ և ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ					
Կապալառուն մաքրել է բոլոր տարածքները, որոնք օգտագործվել են Ծրագրի իրականացման ընթացքում, հեռացնել բոլոր ժամանակավոր օբյեկտները և կատարել բոլոր այլ ԲԱՄ պահանջները:					

² The results of vibration instrumental measurements implemented by the Contractor are being compared with the legislative sanitary health norms. These norms are not applicable for evaluation of the impact on property.

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ

